

Seurattu SDK 248/2023 saakka.

8.7.1961/404

Tekijänoikeuslaki

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Tekijänoikeuden kohde ja sisällys

1 §

Tekijänoikeuden kohde ([22.5.2015/607](#)).

Sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on tekijänoikeus teokseen, olkoonpa se kaunokirjallinen tai selittävä kirjallinen tai suullinen esitys, sävellys- tai näyttämöteos, elokuvateos, valokuvateos tai muu kuvataiteen teos, rakennustaiteen, taidekäsityön tai taideteollisuuden tuote taikka ilmetkönpä se muulla tavalla. ([24.3.1995/446](#)).

Kirjallisena teoksena pidetään myös karttaa sekä muuta selittävää piirustusta tai graafista taikka plastillisesti muotoiltua teosta sekä tietokoneohjelmaa. ([11.1.1991/34](#)).

Väliotsikko on kumottu L:lla [22.5.2015/607](#) ([22.5.2015/607](#)).

2 § ([14.10.2005/821](#))

Taloudelliset oikeudet ([22.5.2015/607](#)).

Tekijänoikeus tuottaa, jäljempänä säädetyin rajoituksin, yksinomaisen oikeuden määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin, muuttamattomana tai muutettuna, käännöksenä tai muunnelmana, toisessa kirjallisuus- tai taidelajissa taikka toista tekotapaa käyttäen.

Kappaleen valmistamisena pidetään sen valmistamista kokonaan tai osittain, suoraan tai välillisesti, tilapäisesti tai pysyvästi sekä millä keinolla ja missä muodossa tahansa. Kappaleen valmistamisena pidetään myös teoksen siirtämistä laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa.

Teos saatetaan yleisön saataviin, kun:

- 1) se välitetään yleisölle johtimitse tai johtimitta, mihin sisältyy myös teoksen välittäminen siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teos saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana;
- 2) se esitetään julkisesti esitystapahtumassa läsnä olevalle yleisölle;
- 3) sen kappale tarjotaan myytäväksi, vuokrattavaksi tai lainattavaksi taikka sitä muutoin levitetään yleisön keskuuteen; taikka
- 4) sitä näytetään julkisesti teknistä apuvälinettä käyttämättä.

Julkisena esittämisenä ja yleisölle välittämisenä pidetään myös esittämistä ja välittämistä ansiotoiminnassa suurehkolle suljetulle piirille.

3 §

Moraaliset oikeudet ([22.5.2015/607](#)).

Kun teoksesta valmistetaan kappale tai teos kokonaan tai osittain saatetaan yleisön saataviin, on tekijä ilmoitettava sillä tavoin kuin hyvä tapa vaatii.

Teosta älköön muutettako tekijän kirjallista tai taiteellista arvoa tahi omalaatuisuutta loukkaavalla tavalla, älköönkään sitä myöskään saatettako yleisön saataviin tekijää sanotuina tavoin loukkaavassa muodossa tai yhteydessä.

Oikeudesta, joka tekijällä on tämän pykälän mukaan, hän voi sitovasti luopua vain mikäli kysymyksessä on laadultaan ja laajuudeltaan rajoitettu teoksen käyttäminen.

4 §

Teoksen muuntelu ja muuttaminen (22.5.2015/607)

Sillä, joka on kääntänyt teoksen tai muunnellut sitä tahi saattanut sen muuhun kirjallisuus- tai taidelajiin, on tekijänoikeus teokseen tässä muodossa, mutta hänellä ei ole oikeutta määrätä siitä tavalla, joka loukkaa tekijänoikeutta alkuperäisteokseen.

Jos joku teosta vapaasti muuttaen on saanut aikaan uuden ja itsenäisen teoksen, ei hänen tekijänoikeutensa riipu tekijänoikeudesta alkuperäisteokseen.

5 §

Kokoomateos (22.5.2015/607)

Sillä, joka yhdistämällä teoksia tai teosten osia on aikaansaanut kirjallisen tai taiteellisen kokoomateoksen, on siihen tekijänoikeus, mutta hänen oikeutensa ei rajoita oikeutta ensiksi mainittuihin teoksiin.

6 §

Yhteisteos (22.5.2015/607)

Jos kaksi tai useammat ovat yhdessä luoneet teoksen heidän osuuksiensa muodostamatta itsenäisiä teoksia, on tekijänoikeus heillä yhteisesti. Kullakin heistä on kuitenkin valta vaatimusten esittämiseen oikeuden loukkauksen johdosta.

7 §

Tekijäolettama (22.5.2015/607)

Tekijänä pidetään, jollei näytetä toisin olevan, sitä, jonka nimi taikka yleisesti tunnettu salanimi tai nimimerkki yleiseen tapaan pannaan teoksen kappaleeseen tai ilmaistaan saatettaessa teos yleisön saataviin.

Jos teos on julkaistu tekijää 1 momentissa sanotuina tavoin ilmaisematta, edustaa julkaisija, milloin sellainen on mainittu, ja muutoin kustantaja tekijää, kunnes tämä on ilmaistu uudessa painoksessa tai ilmoitettu asianomaiselle ministeriölle.

8 §

Julkistaminen ja julkaiseminen (22.5.2015/607)

Teos katsotaan julkistetuksi, kun se luvallisesti on saatettu yleisön saataviin.

Julkaistuksi teos katsotaan, kun sen kappaleita tekijän suostumuksella on saatettu kauppaan tai muutoin levitetty yleisön keskuuteen. (31.7.1974/648).

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

9 § (14.10.2005/821)

Tekijänoikeussuojaa vailla olevat teokset (22.5.2015/607)

Tekijänoikeutta ei ole:

1) lakeihin ja asetuksiin;

2) muihin Suomen säädöskokoelmasta annetun lain (188/2000) ja ministeriöiden ja valtion muiden viranomaisten määräyskokoelmista annetun lain (189/2000) mukaan julkaistaviin päätöksiin, määräyksiin ja

muihin asiakirjoihin;

3) valtiosopimukseen ja muihin vastaaviin kansainvälisiä velvoitteita sisältäviin asiakirjoihin;

4) viranomaisen tai muun julkisen toimielimen päätöksiin ja lausumiin;

5) viranomaisen tai muun julkisen toimielimen 1–4 kohdassa tarkoitetuista asiakirjoista tekemiin tai teettämiin käännöksiin.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske itsenäisiä teoksia, jotka sisältyvät momentissa tarkoitettuihin asiakirjoihin.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

10 § (23.8.1971/669)

Muut aineettomat oikeudet (22.5.2015/607)

Sen estämättä että teos on rekisteröity mallina siten kuin siitä on erikseen säädetty, voi sen tekijällä olla siihen tähän lakiin perustuva tekijänoikeus.

Oikeudesta valokuvaan säädetään lisäksi 49 a §:ssä. Integroidun piirin piirimallin oikeussuojasta säädetään erikseen. (24.3.1995/446).

2 luku (24.3.1995/446)

Tekijänoikeuden rajoitukset ja säännökset sopimuslisenssistä (14.10.2005/821)

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

11 § (14.10.2005/821)

Yleiset säännökset (22.5.2015/607)

Tämän luvun säännöksillä ei rajoiteta tekijälle 3 §:n mukaan kuuluvaa oikeutta laajemmin kuin 25 e §:stä johtuu.

Jos tämän luvun säännöksen nojalla teoksesta valmistetaan kappale tai teos saatetaan yleisön saataviin, tekijän nimi ja lähde on mainittava siinä laajuudessa ja sillä tavoin kuin hyvä tapa vaatii. Teosta ei saa tekijän suostumuksetta muuttaa enempää kuin sallittu käyttäminen edellyttää.

Tässä luvussa säädetyn tekijänoikeuden rajoituksen nojalla valmistetun teoksen kappaleen saa rajoituksen mukaisessa tarkoituksessa levittää yleisölle ja kappaleita käyttää julkiseen esittämiseen.

Mitä 3 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti myös sopimuslisenssin nojalla tapahtuvaan käyttämiseen.

Tässä luvussa säädetyn tekijänoikeuden rajoituksen nojalla ei saa valmistaa kappaleita sellaisesta teoksen kappaleesta, joka on valmistettu tai saatettu yleisön saataviin 2 §:n vastaisesti tai jota suojaava tekninen toimenpide on 50 a §:n 1 momentin vastaisesti kierretty. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske teosten käyttämistä 11 a, 16, 16 a–16 c tai 22 §:n tai 25 d §:n 2 tai 5 momentin nojalla.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

11 a § (14.10.2005/821)

Tilapäinen kappaleen valmistaminen (22.5.2015/607)

Mitä 2 §:ssä säädetään oikeudesta valmistaa teoksesta kappaleita, ei koske sellaista tilapäistä kappaleen valmistamista:

1) joka on väliaikaista tai satunnaista;

2) joka on erottamaton ja välttämätön osa teknistä prosessia;

3) jonka ainoa tarkoitus on mahdollistaa välittäjän tekemä teoksen siirto verkossa kolmansien osapuolten välillä tai teoksen laillinen käyttö; sekä

4) jolla ei ole itsenäistä taloudellista merkitystä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta tietokoneohjelmaan eikä tietokantaan.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

12 § (24.3.1995/446)

Teosten kappaleiden valmistaminen yksityiseen käyttöön (22.5.2015/607).

Julkistetusta teoksesta saa jokainen valmistaa muutaman kappaleen yksityistä käyttöönsä varten. Siten valmistettua kappaletta ei ole lupa käyttää muuhun tarkoitukseen.

Kappaleen valmistamisen valmistuttajan yksityistä käyttöä varten saa myös antaa ulkopuolisen suoritettavaksi.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei koske sävellysteoksen, elokuvateoksen, käyttöesineen tai kuvanveistoksen kappaleen valmistamista eikä muun taideteoksen jäljentämistä taiteellisin menetelmin.

Tämän pykälän säännökset eivät koske tietokoneella luettavassa muodossa olevaa tietokoneohjelmaa, tietokoneella luettavassa muodossa olevan kappaleen valmistamista tällaisessa muodossa olevasta tietokannasta eivätkä rakennusteoksen valmistamista. (3.4.1998/250).

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

13 § (14.10.2005/821)

Valokopiointi (22.5.2015/607).

Julkaistusta teoksesta saa valmistaa kappaleita valokopioimalla tai vastaavin menetelmin sopimuslisenssin nojalla siten kuin 26 §:ssä säädetään.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

13 a § (14.10.2005/821)

Sisäinen tiedotuskäyttö (22.5.2015/607).

Painamalla tai vastaavin menetelmin valmistetussa sanomalehdessä tai aikakauskirjassa julkaistusta kirjoituksesta ja siihen liittyvästä kuvasta saa sopimuslisenssin nojalla, siten kuin 26 §:ssä säädetään, valmistaa kappaleita viranomaisen sekä elinkeinonharjoittajan ja yhteisön sisäistä tiedotuskäyttöä varten ja siten valmistettuja kappaleita käyttää mainitussa tarkoituksessa yleisölle välittämiseen muulla tavalla kuin radiossa tai televisiossa lähettämällä. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske kappaleen valmistamista valokopioimalla tai vastaavin menetelmin.

Radiossa tai televisiossa lähetettyyn ajankohtais- tai uutisohjelmaan sisältyvästä teoksesta saa valmistaa muutaman kappaleen viranomaisen sekä elinkeinonharjoittajan ja muun henkilön ja yhteisön sisäistä lyhyen ajan kuluessa tallentamisesta tapahtuvaa tiedotuskäyttöä varten.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske teosta, jonka tekijä on kieltänyt kappaleen valmistamisen tai teoksen välittämisen.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

14 § (14.10.2005/821)

Teosten käyttäminen opetustoiminnassa ja tieteellisessä tutkimuksessa (22.5.2015/607).

Julkistetusta teoksesta saa sopimuslisenssin nojalla, siten kuin 26 §:ssä säädetään, valmistaa kappaleita opetustoiminnassa tai tieteellisessä tutkimuksessa käytettäväksi ja käyttää niitä mainitussa tarkoituksessa yleisölle välittämiseen muulla tavalla kuin radiossa tai televisiossa lähettämällä. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske kappaleen valmistamista valokopioimalla tai vastaavin menetelmin.

Opetustoiminnassa saa äänen tai kuvan suoran talteenottamisen avulla valmistaa kappaleita opettajan tai oppilaan esittämästä julkistetusta teoksesta opetustoiminnassa tilapäisesti käytettäväksi. Siten valmistettua kappaletta ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen.

Ylioppilastutkintoon kuuluvaan tai muuhun vastaavaan kokeeseen saadaan ottaa osia julkistetusta teoksesta tai, jos teos ei ole laaja, koko teos.

Mitä 1 momentissa säädetään muun kuin radiossa tai televisiossa lähetetyn teoksen osalta, ei koske teosta, jonka tekijä on kieltänyt kappaleen valmistamisen tai teoksen välittämisen.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

15 § (24.3.1995/446).

Teosten kappaleiden valmistaminen eräissä laitoksissa (22.5.2015/607).

Radio- ja televisiolähetyksiin sisältyvistä julkistetuista teoksista saadaan sairaaloissa, vanhainkodeissa, vankiloissa ja muissa vastaavissa laitoksissa valmistaa kappaleita äänen ja kuvan tallentamisen avulla laitoksessa lyhyen ajan kuluessa tallentamisesta tapahtuvaa tilapäistä käyttöä varten.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

16 § (14.10.2005/821).

Teosten kappaleiden valmistaminen arkistoissa, kirjastoissa ja museoissa (22.5.2015/607).

Valtioneuvoston asetuksella säädettävä arkisto ja yleisölle avoin kirjasto tai museo saa, jollei tarkoituksena ole välittömän tai välillisen taloudellisen edun tuottaminen, valmistaa kappaleita omissa kokoelmissaan olevasta teoksesta:

- 1) aineiston säilyttämistä ja sen säilyvyyden turvaamista varten;
- 2) aineiston teknistä entistämistä ja kunnostamista varten;
- 3) kokoelmien hallintaa, järjestämistä ja vastaavia kokoelman ylläpidon edellyttämiä sisäisiä käyttötarkoituksia varten;
- 4) vaillinaisen teoksen kappaleen tai useana osana julkaistun teoksen puuttuvan osan täydentämiseksi, jos teosta tai tarvittavaa täydennystä ei ole saatavissa kaupallisen levityksen tai välittämisen kautta.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

16 a § (14.10.2005/821).

Teosten kappaleiden valmistaminen yleisölle ja teosten välittäminen yleisölle (22.5.2015/607).

Valtioneuvoston asetuksella säädettävä arkisto ja yleisölle avoin kirjasto saa, jollei tarkoituksena ole välittömän tai välillisen taloudellisen edun tuottaminen:

- 1) valmistaa omissa kokoelmissaan olevasta vahingoittumiselle alttiista julkistetusta teoksesta kappaleita valokopioimalla tai vastaavalla menetelmällä ja saattaa ne yleisön saataviin lainaamalla, jos teosta ei ole saatavissa kaupallisen levityksen tai välittämisen kautta;
- 2) jos se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi, valokopioimalla tai vastaavalla menetelmällä valmistaa kappaleita omissa kokoelmissaan oleviin kokoomateoksiin, sanomalehtiin tai aikakauskirjoihin sisältyvistä yksittäisistä kirjoituksista sekä muiden julkaistujen teosten lyhyistä osista annettaviksi lainaajille heidän yksityistä käyttöönsä varten niiden nidosten tai vihkojen asemesta, joihin ne sisältyvät.

Valtioneuvoston asetuksella säädettävä arkisto ja yleisölle avoin kirjasto tai museo saa, jollei tarkoituksena ole välittömän tai välillisen taloudellisen edun tuottaminen, välittää omissa kokoelmissaan olevan julkistetun teoksen yleisöön kuuluvalla henkilölle tutkimusta tai yksityistä opiskelua varten laitoksen tiloissa yleisölle välittämiseen varatuilla laitteilla. Edellytyksenä on, että välittäminen voi tapahtua teoksen käyttöä koskevien hankinta-, lisenssi- ja muiden sopimusehtojen estämättä ja että muu kuin tässä momentissa tarkoitettun käytön edellyttämä teoksen kappaleen valmistaminen digitaalisesti on estetty sekä jos teoksen välittäminen edelleen on estetty.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

16 b § (13.9.2013/674).

Teosten käyttäminen kulttuuriaineistoja säilyttävissä kirjastoissa (22.5.2015/607).

Kirjasto, jolle kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain (1433/2007) mukaan on luovutettava teoksen kappale, saa:

1) käyttää kokoelmissaan olevaa teosta tämän lain 16 ja 16 a §:ssä tarkoitettu tavoin ja pykälissä säädettyin edellytyksin;

2) välittää kokoelmissaan olevan julkistetun teoksen yleisöön kuuluvalle henkilölle tutkimusta tai yksityistä opiskelua varten yleisölle välittämiseen varatuilla laitteilla, jos muu kuin tässä kohdassa tarkoitettun käytön edellyttämä teoksen kappaleen valmistaminen digitaalisesti on estetty sekä jos teoksen välittäminen edelleen on estetty, sellaisen kirjaston tiloissa, jonka kokoelmiin liitettäväksi aineisto kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain mukaan sijoitetaan, sekä eduskunnan kirjastossa ja Kansallisessa audiovisuaalisessa instituutissa;

3) valmistaa kokoelmiinsa liitettäväksi kappaleita tietoverkoissa yleisön saataviin saatetuista teoksista;

4) valmistaa kokoelmiinsa liitettäväksi kappaleen sellaisesta julkaistusta teoksesta, jonka hankkiminen osaksi kirjaston kokoelmaa on tarpeen, mutta jota ei ole saatavissa kaupallisen levityksen tai välittämisen kautta.

Mitä 1 momentin 1 ja 4 kohdassa säädetään, sovelletaan myös niihin kirjastoihin, joiden kokoelmiin liitettäväksi 1 momentissa tarkoitettu kirjasto kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain mukaan sijoittaa aineiston.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

16 c § (13.9.2013/674).

Teosten käyttäminen Kansallisessa audiovisuaalisessa instituutissa (22.5.2015/607).

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti saa:

1) käyttää kokoelmissaan olevaa teosta 16 ja 16 a §:ssä tarkoitettu tavoin ja pykälissä säädettyin edellytyksin;

2) välittää kokoelmissaan olevan teoksen yleisöön kuuluvalle henkilölle tutkimusta tai yksityistä opiskelua varten 16 b §:ssä tarkoitettun kirjaston tiloissa, eduskunnan kirjastossa ja Tampereen yliopiston viestinnän, median ja teatterin yksikössä yleisölle välittämiseen varatuilla laitteilla, jos muu kuin teoksen käytön edellyttämä kappaleen valmistaminen digitaalisesti on estetty sekä jos teoksen välittäminen edelleen on estetty;

3) valmistaa kokoelmiinsa liitettäväksi kappaleita televisiossa tai radiossa lähettämällä yleisön saataviin saatetuista teoksista.

Mitä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetään, ei sovelleta ulkomaisen tuottajan tallettamaan elokuvateokseen.

Instituutin kokoelmissa olevaa teosta saa, lukuun ottamatta ulkomaisen tuottajan tallettamaa elokuvateosta, käyttää tutkimukseen ja korkeakoulutaseiseen elokuvaopetukseen.

Mitä 1–3 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaiseen tallettamis-velvollisuuden piiriin kuuluvaan aineistoon, jota säilytetään kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain mukaisesti hyväksytyssä säilytystilassa.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

16 d § (14.10.2005/821).

Teosten käyttäminen sopimuslisenssin nojalla arkistoissa, kirjastoissa ja museoissa (22.5.2015/607).

Valtioneuvoston asetuksella säädettävä arkisto ja yleisölle avoin kirjasto tai museo saa sopimuslisenssin nojalla siten kuin 26 §:ssä säädetään:

1) valmistaa kokoelmissaan olevasta teoksesta kappaleen muissa kuin 16 ja 16 a–16 c §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa;

2) välittää kokoelmissaan olevan teoksen yleisölle muissa kuin 16 a–16 c §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske teosta, jonka tekijä on kieltänyt kappaleen valmistamisen tai teoksen välittämisen.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607),

16 e § (14.10.2005/821),

Tarkemmat säännökset teosten käyttämisestä arkistoissa, kirjastoissa ja museoissa (22.5.2015/607),

Lain 16, 16 a ja 16 d §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa voidaan valtioneuvoston asetuksella säätää niistä arkistoista sekä yleisölle avoimista kirjastoista ja museoista, joilla on pykälien mukainen teosten käyttöluupa tai mahdollisuus hyödyntää sopimuslisenssisäännöstä, jos:

- 1) laitoksen toiminnasta tai sen tehtävistä on säädetty laissa;
- 2) laitoksella on lainsäädännössä säädetty erityinen arkistointi-, säilyttämis- tai palvelutehtävä;
- 3) laitoksen toiminta palvelee merkittävässä määrin tieteellistä tutkimusta; tai
- 4) laitoksen omistaa valtio.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 16 ja 16 a–16 c §:n mukaisesta teoksen kappaleiden valmistamisesta ja siten valmistettujen teoskappaleiden käyttämisestä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä teoksen välittämisestä yleisöön kuuluvalla henkilölle 16 a–16 c §:n nojalla.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607),

16 f § (8.11.2013/763),

Orpoteosten käyttäminen (22.5.2015/607),

Orpoteosten käyttämisestä annetussa laissa (764/2013), säädetään orpoteoksista valmistettavista kappaleista ja orpoteosten välittämisestä yleisölle:

- 1) yleisölle avoimissa kirjastoissa, museoissa ja koulutusorganisaatioissa;
- 2) arkistoissa ja elokuva- ja äänitearkistoissa; sekä
- 3) julkisen palvelun televisio- ja radioyhteyksissä.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607),

17 § (9.11.2018/849),

Teosten saattaminen vammaisten käytettäväksi

Henkilöille, jotka vamman tai sairauden vuoksi eivät voi käyttää teoksia tavanomaisella tavalla, saa valmistaa kappaleita julkaistuista teoksista muulla tavalla kuin ääntä tai liikkuvaa kuvaa tallentamalla. Siten valmistettuja teoksen kappaleita saa käyttää edellä tarkoitetuille välittämiseen muulla tavalla kuin radiossa tai televisiossa lähettämällä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään niistä laitoksista, joilla on oikeus valmistaa julkaistusta teoksesta viittomakielellä kappaleita kuuroille ja kuulovammaisille, jotka eivät voi käyttää teoksia tavanomaisella tavalla, lainattaviksi, myytäväksi tai käytettäväksi välittämisessä muulla tavalla kuin radiossa tai televisiossa lähettämällä.

Tekijällä on oikeus korvaukseen 2 momentissa tarkoitettusta teoksen kappaleen valmistamisesta myytäväksi tai teoksen välittämisestä vammaiselle tai muulle siten, että tämän haltuun jää pysyvästi kappale teoksesta.

Mitä 1–3 momentissa säädetään, ei koske teoksen kappaleen valmistamista tai teoksen välittämistä kaupallisessa tarkoituksessa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen laitosten osalta edellytyksenä on, että asetuksella säädettävä laitos ei tavoittele kaupallista tai taloudellista etua, laitoksen toimialaan kuuluu vammaisten palvelutoiminta ja laitoksella on taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet toiminnan harjoittamiseen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan lisäksi säätää tarkempia määräyksiä 2 momentin nojalla valmistettavien teoksen kappaleiden ja välitettävien teosten teknisistä ominaisuuksista ja merkitsemisestä sekä yleisölle välittämisestä.

17 a § (9.11.2018/849)**Saavutettavassa muodossa olevien teoskappaleiden valmistaminen ja hankinta**

Näkövammaisen tai henkilö, jolla on muu lukemiseste, jonka vuoksi hän ei voi lukea tai käyttää kirjallista teosta, painettua kirjaa, nuottilehteä tai tällaiseen teokseen sisältyvää kuvaa olennaisilta osin samassa määrin kuin henkilö, jolla tällaista rajoitetta ei ole (*lukemisesteinen*), saa tekijänoikeudella ja lähioikeuksilla suojattujen tiettyjen teosten ja muun aineiston tietyistä sallituista käyttötarkoituksista sokeiden, heikkonäköisten tai muulla tavoin lukemisesteisten hyväksi sekä tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa annetun direktiivin 2001/29/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1564 (*lukemisestedirektiivi*) mukaisesti ilman teoksen tai suojatun aineiston oikeudenhaltijan lupaa valmistaa julkaistusta teoksesta kappaleen saavutettavassa muodossa yksinomaiseen käyttöönsä, jos teos on laillisesti hänen saatavillaan. Myös lukemisesteisen puolesta toimiva henkilö saa valmistaa edellä tarkoitettusta teoksesta kappaleen saavutettavassa muodossa.

Lukemisesteisen oikeudesta tuoda maahan tai muutoin hankkia yksinomaista käyttöään varten 1 momentissa tarkoitettu saavutettavassa muodossa oleva teos tai muu aineiston kappale, jonka toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautunut valtuutettu yhteisö on valmistanut ja levittänyt, välittänyt tai asettanut lukemisesteisen saataville tai toisille valtuutetuille yhteisöille lukemisesteisten yksinomaista käyttöä varten, säädetään tekijänoikeudella ja lähioikeuksilla suojattujen tiettyjen teosten ja muun aineiston saavutettavassa muodossa olevien kappaleiden rajatylittävästä vaihdosta unionin ja kolmansien maiden välillä sokeiden, heikkonäköisten tai muulla tavoin lukemisesteisten hyväksi annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2017/1563 (*lukemisesteasetus*).

Siitä, mitä tässä pykälässä säädetään teoksen kappaleen valmistamisesta lukemisesteisten yksinomaiseen käyttöön, ei voida poiketa sopimuksella.

17 b § (9.11.2018/849)**Teosten saattaminen lukemisesteisten käytettäviksi saavutettavassa muodossa**

Saavutettavassa muodossa olevan kappaleen julkaistusta 17 a §:ssä tarkoitettusta kirjallisesta teoksesta tai muusta graafisessa muodossa olevasta aineistosta saa valmistaa Suomeen sijoittautunut lukemisestedirektiivissä tarkoitettu valtuutettu yhteisö, joka on:

- 1) voittoa tavoittelematon yhteisö, joka tarjoaa lukemisesteisille palveluja koulutuksen, opettajankoulutuksen, yksilöllisesti mukautetun lukemisen tai tiedonsaannin alalla; tai
- 2) julkinen laitos tai voittoa tavoittelematon järjestö ja joka tarjoaa lukemisesteisille 1 kohdassa tarkoitettuja palveluja osana pääasiallista toimintaansa, institutionaalisia velvoitteitaan tai yleishyödyllisiä tehtäviään.

Saavutettavassa muodossa olevan kappaleen valmistamisen edellytyksenä on lisäksi, että teos on laillisesti valtuutetun yhteisön hallussa tai saatavilla.

Vain 1 momentissa tarkoitettu valtuutettu yhteisö saa ilman teoksen tai suojatun aineiston oikeudenhaltijan lupaa saattaa levittämällä, lainaamalla tai välittämällä Suomessa tai muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa saavutettavassa muodossa valmistetun kappaleen lukemisesteisen yksinomaista käyttöä varten tai toisen 1 momentissa tarkoitettua valtuutettua yhteisöä saavutettavaksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu valtuutettu yhteisö saa tuoda maahan tai hankkia lukemisesteisen käytettäväksi sellaisen 17 a §:ssä tarkoitettua saavutettavassa muodossa olevan kappaleen, jonka toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautunut valtuutettu yhteisö on levittänyt, välittänyt tai muuten saattanut lukemisesteisten tai toisten valtuutettujen yhteisöjen saataville.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua valtuutettua yhteisöä on merkittävä 1 momentin nojalla valmistamiinsa teoskappaleisiin teoksen tekijän ja esittävän taiteilijan nimi 11 §:n 2 momentissa tarkoitettua hyvän tavan mukaisesti.

Siitä, mitä tässä pykälässä säädetään teoksen kappaleen valmistamisesta ja välittämisestä lukemisesteiselle tai toiselle valtuutetulle yhteisölle, ei voida poiketa sopimuksella.

Tekijällä on oikeus saada korvaus valtuutetulta yhteisöltä, jos 1 momentissa säädetyn mukaisesti ääntä tallentamalla Suomessa valmistettu teoksen kappale jää pysyvästi lukemisesteisen haltuun.

17 c § (9.11.2018/849)

Valtuutetun yhteisön velvoitteet

Suomeen sijoittautuneen valtuutetun yhteisön, joka toimii 17 b §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitetulla tavalla, tulee vahvistaa omat menettelytapansa ja noudattaa niitä sen varmistamiseksi, että lukemisestedirektiivissä tarkoitettu valtuutettu yhteisö:

- 1) saattaa saavutettavassa muodossa olevia kappaleita ainoastaan lukemisesteisten tai muiden valtuutettujen yhteisöjen saataville;
- 2) toimii tavalla, jolla ehkäistään saavutettavassa muodossa olevien kappaleiden luvaton valmistamista ja saataviin saattamista;
- 3) toimii huolellisesti käsitellessään teoksia tai muuta aineistoa ja niiden saavutettavassa muodossa olevia kappaleita sekä pitää kirjaa teosten ja muun aineiston käsittelystä;
- 4) pitää vapaasti saatavilla ajantasaiset tiedot siitä, miten se noudattaa tässä momentissa säädettyjä velvoitteita.

Lukemisesteisten henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) ja muualla laissa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun valtuutetun yhteisön, joka toteuttaa tässä pykälässä tarkoitettuja toimia, tulee pyynnöstä toimittaa seuraavat tiedot saavutettavalla tavalla lukemisesteisille, muille valtuutetuille yhteisöille ja oikeudenhaltijoille:

- 1) luettelo teoksista ja muusta aineistosta, joista sillä on saavutettavassa muodossa olevia kappaleita, sekä muodoista, joissa ne ovat saatavilla;
- 2) niiden valtuutettujen yhteisöjen nimet ja yhteystiedot, joiden kanssa se on harjoittanut saavutettavassa muodossa olevien kappaleiden vaihtoa 17 b §:n 3 ja 4 momentin nojalla.

Suomeen sijoittautuneen valtuutetun yhteisön, joka toimii tässä pykälässä tarkoitetulla tavalla, tulee ilmoittaa nimensä ja yhteystietonsa opetus- ja kulttuuriministeriölle, joka huolehtii tietojen toimittamisesta Euroopan komissiolle.

17 d § (9.11.2018/849)

Saavutettavassa muodossa olevien kappaleiden rajat ylittävä vaihto

Edellä 17 a §:ssä tarkoitetussa lukemisesteseuksessa säädetään valtuutetun yhteisön oikeudesta harjoittaa saavutettavassa muodossa olevien teoskappaleiden vaihtoa julkaistujen teosten saatavuuden helpottamista sokeiden, heikkonäköisten tai muulla tavoin lukemisesteisten hyväksi koskevan vuonna 2013 hyväksytyyn Maailman henkisen omaisuuden järjestö WIPOn Marrakeshin sopimuksen osapuolina olevien muiden kuin Euroopan unionin jäsenvaltioiden valtuutettuja yhteisöjä vastaavien yhteisöjen kanssa.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

18 § (14.10.2005/821)

Opetuksessa käytettävät kokoomateokset (22.5.2015/607)

Opetuksessa käytettäväksi tarkoitettuun painamalla tai vastaavin menetelmin valmistettuun kokoomateokseen, joka muodostetaan useiden tekijöiden teoksista, saa ottaa vähäisiä osia kirjallisesta teoksesta tai sävellysteoksesta taikka, jos teos ei ole laaja, koko teoksen, kun viisi vuotta on kulunut

vuodesta, jona teos julkaistiin. Tekstiin liittyen saadaan ottaa kuva julkistetusta taideteoksesta. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske teosta, joka on valmistettu käytettäväksi opetuksessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta lainaamisesta tekijällä on oikeus korvaukseen.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

19 § (24.3.1995/446)

Teoksen kappaleiden levittäminen ja oikeus lainauskorvaukseen (22.5.2015/607)

Kun teoksen kappale on tekijän suostumuksella ensimmäisen kerran myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu Euroopan talousalueella, kappaleen saa levittää edelleen. (14.10.2005/821).

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske teoksen kappaleen saattamista yleisön saataviin vuokraamalla tai siihen verrattavalla oikeustoimella. Rakennustaiteen, taidekäsityön tai taideteollisuuden tuotteen saa kuitenkin vuokrata yleisölle.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske elokuvateoksen tai tietokoneella luettavassa muodossa olevan tietokoneohjelman kappaleen saattamista yleisön saataviin lainaamalla.

Teoksen tekijällä on oikeus korvaukseen teoksensa kappaleiden lainaamisesta yleisölle, lukuun ottamatta rakennustaiteen, taidekäsityön ja taideteollisuuden tuotteita. Oikeutta korvaukseen ei kuitenkaan ole, jos lainaaminen tapahtuu muusta kuin yleisestä kirjastosta tai korkeakoulukirjastosta. Jollei korvausta vaadita todisteellisesti kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona oikeus korvaukseen on syntynyt, oikeus korvaukseen raukeaa. Tässä momentissa tarkoitettuun oikeuteen sovelletaan 41 §:ää. Oikeustoimi, jolla tekijä luovuttaa oikeutensa tässä momentissa tarkoitettuun korvaukseen, on mitätön. (18.11.2016/972).

Teoksen kappaleen, joka on tekijän suostumuksella ensimmäisen kerran myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu Euroopan talousalueen ulkopuolella, saa 1 momentin mukaisesti 3 momentissa olevin rajoituksin:

- 1) saattaa yleisön saataviin lainaamalla;
- 2) myydä tai muutoin pysyvästi luovuttaa, jos luovutettava kappale on yksityisen henkilön omaan käyttöönsä hankkima;
- 3) myydä tai muutoin pysyvästi luovuttaa, jos luovutettava kappale on arkiston, yleisölle avoimen kirjaston tai museon kokoelmaansa hankkima.

(14.10.2005/821).

19 a § (18.11.2016/972)

Lainauskorvausta hallinnoiva järjestö

Korvaus 19 §:n 4 momentissa tarkoitettusta lainaamisesta suoritetaan opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymän, lukuisia yleisistä kirjastoista ja korkeakoulukirjastoista lainattujen teosten tekijöitä edustavan järjestön välityksellä. Järjestöjä voidaan hyväksyä useita, jos tekijöiden edustavuutta ei voida muuten saavuttaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy järjestön hakemuksesta määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi. Hyväksyttävän järjestön tulee olla vakavarainen ja sillä tulee olla valmius ja kyky hoitaa asioita hyväksymispäätöksen mukaisesti. Järjestön tulee vuosittain antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle selvitys hyväksymispäätöksen nojalla tekemistään toimista. Järjestön tai järjestöjen yhdessä tulee edustaa merkittävää osaa niistä eri alojen teosten tekijöistä, joiden teoksia lainataan yleisistä kirjastoista ja korkeakoulukirjastoista. Hyväksymispäätöksessä voidaan järjestölle myös asettaa käytännön toimintaa yleisesti ohjaavia ehtoja.

Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Hyväksyminen voidaan peruuttaa, jos järjestö hyväksymispäätöstä ja sen ehtoja rikkomalla syyllistyy vakaviin tai olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin ja jolleivät järjestölle annetut huomautukset ja varoitukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

20 § (14.10.2005/821).

Teoskappaleen näyttäminen (22.5.2015/607).

Kun teoksen kappale on tekijän suostumuksella myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu, kappaletta saadaan käyttää teoksen näyttämiseen julkisesti.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

21 § (14.10.2005/821).

Julkinen esittäminen (22.5.2015/607).

Teoksen, joka on julkaistu, saa esittää julkisesti jumalanpalveluksen ja opetuksen yhteydessä.

Julkaistun teoksen saa myös esittää julkisesti tilaisuudessa, jossa teosten esittäminen ei ole pääasia ja johon pääsy on maksuton sekä jota muutoinkaan ei järjestetä ansiotarkoituksessa.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei koske näytelmä- eikä elokuvateosta. Elokuvateoksen julkisesta esittämisestä tutkimuksen ja korkeakoulutasoisen elokuvaopetuksen yhteydessä säädetään 16 c §:ssä.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

22 § (24.3.1995/446).

Sitaatti (22.5.2015/607).

Julkistetusta teoksesta on lupa hyvän tavan mukaisesti ottaa lainauksia tarkoituksen edellyttämässä laajuudessa.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

23 § (24.3.1995/446).

Ajankohtaiskirjoitus (22.5.2015/607).

Sanomalehteen tai aikakauskirjaan saa toisesta sanomalehdestä tai aikakauskirjasta, jollei siinä ole jälkipainantakieltoa, ottaa uskonnollista, poliittista tai taloudellista päivänkysymystä koskevan kirjoituksen.

Tekijän nimi ja lähde on aina mainittava. (14.10.2005/821).

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

24 § (14.10.2005/821).

Konserttiohjelma (22.5.2015/607).

Kun sävellysteos esitetään tekstin kanssa, tekstin saa ottaa kuulijoiden käytettäväksi painamalla, valokopioimalla tai muulla vastaavalla menetelmällä valmistettuun konserttiohjelmaan tai muuhun vastaavaan.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

25 § (24.3.1995/446).

Julkistetun tai luovutetun taideteoksen käyttäminen (22.5.2015/607).

Julkistetuista taideteoksista saa ottaa tekstiin liittyviä kuvia:

1) arvostelemaan tai tieteelliseen esitykseen; sekä

2) sanomalehteen tai aikakauskirjaan selostettaessa päiväntapahtumaa, edellyttäen ettei teosta ole valmistettu sanomalehdessä tai aikakauskirjassa toisinnettavaksi.

Kun taideteoksen kappale on tekijän suostumuksella myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu, taideteoksen saa sisällyttää valokuvaan, elokuvaan tai televisio-ohjelmaan, jos toisintamisella on valokuvassa, elokuvassa tai televisio-ohjelmassa toisarvoinen merkitys. (14.10.2005/821).

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

25 a § (14.10.2005/821).

Taideteoksen käyttäminen luettelossa ja tiedotuksessa sekä rakennuksen kuvaaminen (22.5.2015/607).

Taideteoksen, joka kuuluu kokoelmaan tai pannaan näytteille taikka tarjotaan myytäväksi, saa kuvata näyttelyä tai myyntiä koskevaan tiedotukseen taikka painamalla, valokopioimalla tai muulla vastaavalla menetelmällä valmistettuun luetteloon.

Kokoelmaan sisältyvästä taikka näytteillä olevasta tai myytäväksi tarjottavasta taideteoksesta kokoelman ylläpitäjä, näytteille asettaja tai myyjä saa sopimuslisenssin nojalla, siten kuin 26 §:ssä säädetään, valmistaa kappaleita muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ja käyttää siten valmistettuja kappaleita yleisölle välittämiseen muulla tavalla kuin radiossa tai televisiossa lähettämällä. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske taideteosta, jonka tekijä on kieltänyt kappaleen valmistamisen tai teoksen välittämisen.

Taideteoksen kuvaaminen on sallittua muissakin kuin 1 tai 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, jos teos on pysyvästi sijoitettu julkiselle paikalle tai sen välittömään läheisyyteen. Jos taideteos on kuvan pääaihe, kuvaa ei saa käyttää ansiotarkoituksessa. Tekstiin liittyvän kuvan saa kuitenkin ottaa sanomalehteen tai aikakauskirjaan.

Rakennuksen saa vapaasti kuvata.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

25 b § (24.3.1995/446).

Teoksen sisällyttäminen uutislähetykseen (22.5.2015/607).

Toisinnettaessa päivántapahtumaa radio- tai televisiolähetyksessä tai elokuvana saadaan päivántapahtumassa näkyvä tai kuuluva teos sisällyttää toisinnokseen tiedotustarkoituksen edellyttämässä laajuudessa.

Käytettäessä lyhyitä otteita televisiolähetyksestä 48 §:n 5 momentin mukaisesti yleisöä suuresti kiinnostavasta tapahtumasta tehtäviä uutisraportteja varten saadaan lähetykseen sisältyvä teos sisällyttää uutisraporttiin. (30.4.2010/307).

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

25 c § (24.3.1995/446).

Julkisten lausumien toisintaminen (22.5.2015/607).

Mitä suullisesti tai kirjallisesti esitetään julkisessa edustajistossa, viranomaisessa tai yleisestä asiasta neuvottelemista varten pidetyssä julkisessa tilaisuudessa, on lupa toisintaa tekijän suostumuksetta. Jutussa tai asiassa annetun lausunnon tai todisteena esitetyn kirjoituksen ja muun sellaisen saa kuitenkin toisintaa vain sitä juttua tai asiaa selostettaessa ja selostuksen tarkoituksen edellyttämässä laajuudessa. Tekijällä yksin on oikeus julkaista esitystensä kokoelma.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

25 d § (24.3.1995/446).

Asiakirjajulkisuus ja oikeudenhoito (22.5.2015/607).

Tekijänoikeus ei rajoita laissa säädettyä oikeutta saada tieto yleisestä asiakirjasta.

Teosta saadaan käyttää oikeudenhoidon tai yleisen turvallisuuden vaatiessa.

Edellä 1 tai 2 momentin nojalla käytetystä teoksesta saadaan ottaa lainauksia 22 §:n mukaisesti.

Lain 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuja teoksia saa toisintaa pykälän 1 momentissa tarkoitettun asiakirjan yhteydessä sekä käyttää asiakirjasta erillään siihen hallinnolliseen tai muuhun tarkoitukseen, johon asiakirja liittyy. (14.10.2005/821).

Se, joka radiossa tai televisiossa lähettämällä tai muuten välittää teoksen yleisölle, saa valmistaa tai valmistuttaa taikka säilyttää lähetetyn tai välitetyn teoksen kappaleen lakiin perustuvan tallentamis- tai säilyttämisvelvollisuutensa täyttämiseksi. (14.10.2005/821).

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

25 e § (24.3.1995/446).

Rakennusten ja käyttöesineiden muuttaminen (22.5.2015/607).

Rakennusta ja käyttöesineitä saa omistaja tekijän luvatta muuttaa, mikäli teknilliset tai tarkoituksenmukaisuussyyt sitä vaativat.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

25 f § (14.10.2005/821).

Alkuperäinen radio- ja televisiolähetys (22.5.2015/607).

Lähettäjäyritys saa lähettää teoksen sopimuslisenssin nojalla siten kuin 26 §:ssä säädetään. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske näytelmäteosta, elokuvateosta eikä muutakaan teosta, jos tekijä on kieltänyt teoksen lähettämisen.

Jos lähettäjäyrittelyllä on oikeus lähettää teos, yritys saa valmistaa teoksesta kappaleen käytettäväksi omissa lähetyksissään enintään neljä kertaa yhden vuoden aikana.

Teoksen käyttämiseksi 2 momentissa säädettyä useammin tai vuotta pidemmän ajan lähettäjäyritys saa valmistaa tai valmistuttaa teoksesta kappaleen sopimuslisenssin nojalla siten kuin 26 §:ssä säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta radio- tai televisiolähetystykseen sisältyvän teoksen edelleen lähettämiseen samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa lähetystä muuttamatta.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee radio- tai televisiolähetystä satelliitin välityksellä ainoastaan, jos satelliittilähetys tapahtuu samanaikaisesti kuin saman lähettäjäyrittelyksen lähetys maanpäällisessä verkossa.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

25 g § (8.11.2013/763).

Arkistoidun ohjelman ja lehden uudelleen käyttäminen (22.5.2015/607).

Lähettäjäyritys saa sopimuslisenssin nojalla, siten kuin 26 §:ssä säädetään, valmistaa arkistossaan olevasta televisio- tai radio-ohjelmasta ja siihen sisältyvästä teoksesta kappaleen ja käyttää sitä yleisölle välittämiseen, jos teos sisältyy lähettäjäyrittelyksen tuottamaan tai tilaamaan televisio- tai radio-ohjelmaan, joka on lähetetty ennen 1 päivää tammikuuta 2002.

Lehtikustantaja saa sopimuslisenssin nojalla, siten kuin 26 §:ssä säädetään, valmistaa teoksesta kappaleen ja käyttää sitä yleisölle välittämiseen, jos teos sisältyy lehtikustantajan ennen 1 päivää tammikuuta 1999 julkaisemaan sanoma- tai aikakauslehteen.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei koske teosta, jonka käytön tekijä on kieltänyt.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

25 h § (24.3.1995/446).

Radio- ja televisiolähetysten edelleen lähettäminen (22.5.2015/607).

Radio- tai televisiolähetystykseen sisältyvän teoksen saa lähetystä muuttamatta sopimuslisenssin nojalla, siten kuin 26 §:ssä säädetään, lähettää edelleen yleisön vastaanotettavaksi samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa. (14.10.2005/821)

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta muusta Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta peräisin olevaan lähetykseen sisältyvän teoksen edelleen lähettämiseen kaapeleitse, jos sen tekijä on luovuttanut oikeuden sen edelleen lähettämiseen kaapeleitse sille lähettäjäyrittelykselle, jonka lähetystä edelleenlähettäminen koskee.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun lähetykseen sisältyvien teosten edelleen lähettämistä kaapeleitse koskevat luvat on myönnettävä samanaikaisesti.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan johtimitse lähetettävään radio- tai televisiolähetystykseen vain, jos lähetys on peräisin muusta Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

25 i § (22.5.2015/608).

Jakeluvelvoitteen alaisten ohjelmien edelleen lähettäminen

Verkkopalvelua sellaisessa kaapelitelevisioverkossa, jota pääasiassa käytetään televisio- ja radio-ohjelmistojen lähettämiseen ja jota merkittävä määrä verkon loppukäyttäjiä käyttää pääasiallisena keinonaan vastaanottaa televisio- ja radiolähetyksiä, tarjoava teleyritys saa lähettää edelleen johtoja pitkin yleisön vastaanotettavaksi tietoyhteiskuntakaaren (917/2014) 227 §:ssä tarkoitettuun televisio- tai radiolähetykseen sisältyvän teoksen samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa lähetystä muuttamatta.

Tekijällä on oikeus saada edelleen lähettäjältä korvaus edelleen lähettämisestä, jollei edelleen lähettäjä näytä toteen, että korvaus on jo maksettu lähetysoikeuksien hankinnan yhteydessä. Mikäli lähettäjäyritys ei ole maksanut suoraan oikeudenhaltijoille korvausta edelleen lähettämisestä, korvaus voidaan maksaa ainoastaan 26 §:n 1 momentissa tarkoitetun järjestön välityksellä. Jollei korvausta vaadita todisteellisesti kolmen vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona oikeus korvaukseen on syntynyt, oikeus korvaukseen raukeaa.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

25 j § (24.3.1995/446)

Tietokoneohjelman ja tietokannan käyttäminen (22.5.2015/607)

Joka on laillisesti hankkinut tietokoneohjelman, saa valmistaa ohjelmasta sellaiset kappaleet ja tehdä ohjelmaan sellaisia muutoksia, jotka ovat tarpeen ohjelman käyttämiseksi aiottuun tarkoitukseen. Tämä koskee myös virheiden korjaamista.

Se, jolla on oikeus käyttää tietokoneohjelmaa, saa valmistaa ohjelmasta varmuuskappaleen, jos se on tarpeen ohjelman käytön kannalta.

Se, jolla on oikeus käyttää tietokoneohjelmaa, saa tarkastella, tutkia tai kokeilla tietokoneohjelman toimintaa niiden ideoitten ja periaatteiden selvittämiseksi, jotka ovat ohjelman osan perustana, jos hän tekee sen ohjelman tietokoneen muistiin lukemisen tai ohjelman näyttämisen, ajamisen, siirtämisen tai tallentamisen yhteydessä.

Se, jolla on oikeus käyttää tietokantaa, saa valmistaa tietokannasta kappaleita ja tehdä kaikki muutkin toimet, jotka ovat tarpeen tietokannan sisältöön pääsyä ja sisällön tavanmukaista käyttöä varten. (3.4.1998/250).

Sopimuksen ehto, jolla rajoitetaan 2–4 momentin mukaista käyttöä, on tehoton. (3.4.1998/250).

25 k § (24.3.1995/446)

Tietokoneohjelmien yhteentoimivuus (22.5.2015/607)

Ohjelman koodin kopioiminen ja sen muodon kääntäminen on sallittua, jos nämä toimenpiteet ovat välttämättömiä sellaisten tietojen hankkimiseksi, joiden avulla voidaan saavuttaa yhteentoimivuus itsenäisesti luodun tietokoneohjelman ja muiden ohjelmien välillä, ja seuraavat edellytykset täytyvät:

- 1) nämä toimenpiteet suorittaa lisenssinhaltija tai muu henkilö, jolla on oikeus käyttää ohjelman kappaletta, taikka heidän lukuunsa henkilö, jolla on siihen oikeus;
- 2) yhteentoimivuuden saavuttamisen kannalta tarpeellinen tieto ei aikaisemmin ole ollut helposti ja nopeasti 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden saatavilla; sekä
- 3) nämä toimenpiteet rajoittuvat niihin alkuperäisen ohjelman osiin, jotka ovat yhteentoimivuuden saavuttamisen kannalta tarpeen.

Tietoja, jotka on saatu 1 momentin säännösten nojalla, ei saa näiden säännösten nojalla:

- 1) käyttää muuhun tarkoitukseen kuin itsenäisesti luodun tietokoneohjelman yhteentoimivuuden aikaansaamiseen;
- 2) antaa muille, ellei se ole tarpeen itsenäisesti luodun tietokoneohjelman yhteentoimivuuden kannalta; eikä
- 3) käyttää ilmaisumuodoltaan huomattavassa määrin samanlaisen tietokoneohjelman kehittämiseen, valmistamiseen tai markkinoille saattamiseen taikka muuhun tekijänoikeutta loukkaavaan toimeen.

Sopimuksen ehto, jolla rajoitetaan tämän pykälän mukaista tietokoneohjelman käyttöä, on tehoton.

25 l § (22.5.2015/607)**Televisio-ohjelmien verkkotallennuspalvelu**

Verkkotallennuspalvelun tarjoaja saa sopimuslisenssin nojalla, noudattaen 26 §:ää, valmistaa televisiossa lähetettyyn ohjelmaan sisältyvästä teoksesta kappaleen ja käyttää sitä yleisön saataviin saattamiseen siten, että ohjelma on tallennuspalvelun asiakkaan katseltavissa ja kuunneltavissa asiakkaan itse valitsemissa paikoissa ja itse valitsemana aikana.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta teokseen, jonka tekijä on luovuttanut lähettäjäyrittäjälle oikeuden määrätä 1 momentissa tarkoitettua teoksen käyttämisestä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos kuvataallenteen tuottaja on hankkinut ohjelmaan sisältyvien teosten tekijöiden oikeudet määrätä momentissa tarkoitettua käyttämisestä ja tuottaja on kieltänyt ohjelman käyttämisen.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)**26 § (22.5.2015/607)****Sopimuslisenssi**

Sopimuslisenssiä koskevia tämän lain säännöksiä sovelletaan sopimukseen, joka on tehty tietyn alan tekijöiden teosten käyttämisestä käyttäjän ja opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymän, lukuisia tämän alan Suomessa käytettyjen teosten tekijöitä edustavan järjestön välillä. Hyväksyttyä järjestöä pidetään tämän sopimuksen osalta oikeutettuna edustamaan muitakin saman alan teosten tekijöitä. Mainitulla sopimuksella laajennetun kollektiivisen käyttöluvan saanut voi luvan mukaisin ehdoin käyttää kaikkia tämän alan tekijöiden teoksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy järjestön hakemuksesta määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi. Hyväksyttävällä järjestöllä tulee olla taloudellinen ja toiminnallinen valmius ja kyky hoitaa asioita hyväksymispäätöksen mukaisesti. Järjestön tulee vuosittain antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle selvitys hyväksymispäätöksen nojalla tekemistään toimista. Järjestön tai, jos tekijöiden edustavuus tietyn teoslajin osalta voidaan saavuttaa vain useampien järjestöjen hyväksymisellä, järjestöjen tulee edustaa merkittävää osaa niistä eri alojen teosten tekijöistä, joilla on oikeuksia tietyn sopimuslisenssisäännöksen nojalla käytettäviin teoksiin. Hyväksyttäessä useampia järjestöjä myöntämään lupia tiettyyn teosten käyttöön on hyväksymispäätöksissä tarvittavaa varmistettava, että luvat myönnetään samanaikaisesti ja yhteensopivien ehtojen. Hyväksymispäätöksessä voidaan järjestölle myös asettaa sopimustoimintaa yleisesti ohjaavia ehtoja.

Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Hyväksyminen voidaan peruuttaa, jos järjestö hyväksymispäätöstä ja sen ehtoja rikkomalla syyllistyy vakaviin tai olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin ja jos järjestölle annetut huomautukset ja varoitukset eivät ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

Mitä 1 momentissa tarkoitettu järjestö määrää teoksen kappaleiden valmistamisesta taikka teoksen välittämistä tai lähettämisestä suoritettavien korvausten jakamisesta järjestön suoraan edustamille tekijöille tai käyttämisestä tekijöiden yhteisiin tarkoituksiin, sovelletaan myös muihin 1 momentissa tarkoitettuihin saman alan tekijöihin, joita järjestö ei suoraan edusta.

Jos järjestön antamat 4 momentissa tarkoitettut määräykset eivät tuota järjestön suoraan edustamille tekijöille oikeutta henkilökohtaiseen korvaukseen, 1 momentissa tarkoitettulla saman alan tekijällä, jota järjestö ei suoraan edusta, on kuitenkin oikeus vaatia henkilökohtainen korvaus. Korvauksen suorittaa 1 momentissa tarkoitettu järjestö. Oikeus henkilökohtaiseen korvaukseen raukeaa, jos sitä koskevaa vaatimusta ei todistettavasti esitetä kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona teoksesta on valmistettu kappaleita taikka sitä on välitetty tai lähetetty.

2 a luku (8.6.1984/442)**Hyvitys teoksen kappaleiden valmistamisesta yksityiseen käyttöön (14.10.2005/821)****26 a § (19.12.2014/1171)****Hyvitys (22.5.2015/607)**

Valtio maksaa tekijöille hyvitystä teoksen kappaleiden valmistamisesta yksityiseen käyttöön. Hyvitys maksetaan valtion talousarvioon otettavasta määrärahadista, jonka tulee olla määrältään sellainen, että sitä

voidaan pitää kohtuullisena hyvityksenä teosten kappaleiden valmistamisesta yksityiseen käyttöön.

Yksityistä kappaleen valmistamista ja sen yleisyyttä tutkitaan hyvityksen oikean mitoituksen määrittämiseksi. Tutkimuksen tekee opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymä puolueeton tutkimuslaitos.

Valtioneuvosto asettaa opetus- ja kulttuuriministeriön esityksestä neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on toimia neuvoo-antavana asiantuntijaelimenä yksityistä kappaleen valmistamista koskevassa tutkimuksessa. Neuvottelukunnan toimikausi on neljä vuotta.

26 b § (19.12.2014/1171)

Hyvityksen maksaminen (22.5.2015/607).

Hyvitys maksetaan opetus- ja kulttuuriministeriön vuosittain hyväksymän hyvitysvarojen käyttösuunnitelman mukaisesti suorana hyvityksenä teosten tekijöille ja välillisenä hyvityksenä tekijöille heidän yhteisiin tarkoituksiinsa.

Hyvitys maksetaan tekijöille lukuisia tietyn alan Suomessa käytettyjen teosten tekijöitä edustavan järjestön välityksellä. Järjestön on suoran hyvityksen jakamisessa kohdeltava sekä edustamiaan että järjestön ulkopuolisia tekijöitä yhdenvertaisesti.

Opetus- ja kulttuuriministeriö valvoo, että hyvityksen käytössä ja edelleen tilittämisessä noudatetaan käyttösuunnitelmaa. Ministeriöllä on oikeus saada järjestöltä tarpeelliset tiedot valvontaa varten.

26 c–26 f §

26 c–26 f § on kumottu L:lla 19.12.2014/1171.

26 g § (14.10.2005/821)

26 g § on kumottu L:lla 14.10.2005/821.

26 h § (19.12.2014/1171)

26 h § on kumottu L:lla 19.12.2014/1171.

2 b luku (24.3.1995/446)

Jälleenmyyntikorvaus

26 i § (5.5.2006/345)

Jälleenmyyntikorvaus (22.5.2015/607).

Kuvataiteen teoksen tekijällä on oikeus saada korvaus kaikesta kuvataiteen teoksen jälleenmyynnistä, johon osallistuu myyjänä, ostajana tai välittäjänä taidemarkkinoiden ammattilainen. Oikeutta jälleenmyyntikorvaukseen ei kuitenkaan ole, jos yleisölle avoin museo ostaa teoksen yksityishenkilöltä.

Jälleenmyyntikorvaus on:

- a) 5 prosenttia siitä osasta kuvataiteen teoksen myyntihintaa, joka on enintään 50 000 euroa;
- b) 3 prosenttia siitä osasta kuvataiteen teoksen myyntihintaa, joka on yli 50 000 euroa mutta enintään 200 000 euroa;
- c) 1 prosentti siitä osasta kuvataiteen teoksen myyntihintaa, joka on yli 200 000 euroa mutta enintään 350 000 euroa;
- d) 0,5 prosenttia siitä osasta kuvataiteen teoksen myyntihintaa, joka on yli 350 000 euroa mutta enintään 500 000 euroa; ja
- e) 0,25 prosenttia siitä osasta kuvataiteen teoksen myyntihintaa, joka on yli 500 000 euroa.

Jälleenmyyntikorvaus lasketaan kuvataiteen teoksen arvonlisäverottomasta myyntihinnasta.

Jälleenmyyntikorvausta ei peritä myyntihinnasta, joka arvonlisäverottomana on enintään 255 euroa. Pykälän

2 momentin mukaan laskettavan korvauksen kokonaismäärä on enintään 12 500 euroa.

Oikeus saada korvaus jälleenmyynnistä syntyy, kun tekijä tai hänen oikeudenomistajansa on myynyt tai muutoin pysyvästi luovuttanut kuvataiteen teoksen tai tekijän itsensä tekemiä tai hänen luvallaan tehtyjä kuvataiteen teoksen kappaleita, joita on rajoitettu määrä.

Oikeutta korvaukseen ei ole rakennustaiteen tuotteiden jälleenmyynnistä.

Oikeus korvaukseen on voimassa tekijänoikeudellisen suoja-ajan. Oikeus on henkilökohtainen eikä tekijä voi luovuttaa sitä kolmannelle tai luopua siitä. Oikeuteen sovelletaan kuitenkin, mitä 41 §:n 1 momentissa säädetään. Jos tekijältä ei jää oikeudenomistajia, korvaukset käytetään tekijöiden yhteisiin tarkoituksiin.

26 j § (5.5.2006/345)

Korvauksen keräävä järjestö (22.5.2015/607)

Jälleenmyyntikorvauksen kerää ja tilittää kuvataiteen teosten tekijöille Suomessa myytyjen teosten tekijöitä edustava järjestö, jonka opetusministeriö on hakemuksesta hyväksynyt tehtävään määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi. Tehtävään voidaan hyväksyä kerrallaan vain yksi järjestö. Hyväksyttävällä järjestöllä tulee olla taloudellinen ja toiminnallinen valmius ja kyky hoitaa asioita hyväksymispäätöksen mukaisesti. Järjestön tulee vuosittain antaa opetusministeriölle selvitys hyväksymispäätöksen nojalla tekemistään toimista.

Opetusministeriön päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Hyväksyminen voidaan peruuttaa, jos järjestö hyväksymispäätöstä ja sen ehtoja rikkomalla syyllistyy vakaviin tai olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin ja jolleivät järjestölle annetut huomautukset ja varoitukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

Opetusministeriö voi antaa järjestölle tarkempia määräyksiä korvauksen keräämisestä ja maksuvarojen tilittämisestä tekijöille. Opetusministeriöllä on oikeus saada järjestöltä valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot.

26 k § (5.5.2006/345)

Vastuu korvauksen suorittamisesta (22.5.2015/607)

Korvauksen suorittamisesta ovat vastuussa 26 i §:n 1 momentissa tarkoitettu myyjä ja välittäjä. Ostaja on vastuussa korvauksen suorittamisesta, jos jälleenmyyntiin ei osallistu muita taidemarkkinoiden ammattilaisia kuin ostaja.

Myyjä, välittäjä ja ostaja ovat velvollisia antamaan 26 j §:ssä tarkoitettulle järjestölle vuosittain selvityksen teosten myynnistä. Myyjä, välittäjä ja ostaja ovat järjestön vaatiessa velvollisia antamaan järjestölle tarpeelliset tiedot tilitysten oikeellisuuden tarkistamiseksi tilitysvuodelta ja kolmelta sitä edeltäneeltä kalenterivuodelta.

26 l § (22.12.2009/1442)

Tiedonanto- ja selvitysvelvollisuuden noudattamisen valvonta (22.5.2015/607)

Aluehallintovirasto voi järjestön hakemuksesta velvoittaa myyjän täyttämään 26 k §:n 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa sakon uhalla. Uhkasakon asettamisesta ja maksettavaksi tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa.

Aluehallintovirastolla on oikeus 26 k §:n 2 momentissa tarkoitettua tiedonanto- ja selvitysvelvollisuuden noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus. Myyjän on tarkastusta varten päästettävä tarkastuksen suorittaja hallinnassaan oleviin liiketiloihin sekä vaadittaessa esitettävä kirjanpitoa, liikekirjeenvaihtonsa, korvausvelvollisuuden alaista myyntiä koskevat asiakirjat ja muut asiakirjat, joilla voi olla merkitystä valvonnassa. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus ottaa jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista. Tarkastuksen suorittajalla on oikeus käyttää asiantuntijana perivän järjestön määräämää henkilöä. Aluehallintovirastolla on oikeus luovuttaa perinnässä tarpeelliset tiedot järjestölle.

Poliisi on velvollinen tarvittaessa antamaan aluehallintovirastolle virka-apua tälle 2 momentin nojalla kuuluvien tehtävien suorittamiseksi.

Joka 26 k §:n 2 momentin tai tämän pykälän nojalla on saanut tiedon toisen liiketoimista, ei saa oikeudettomasti käyttää sitä eikä ilmaista sitä muille.

26 m § (5.5.2006/345)

26 m § on kumottu L:lla 5.5.2006/345.

3 luku

Tekijänoikeuden siirtyminen

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

27 §

Yleiset määräykset oikeuden luovutuksesta (22.5.2015/607)

Tekijänoikeus voidaan, 3 §:n säännöksistä johtuvin rajoituksin, luovuttaa kokonaan tai osittain.

Kappaleen luovutukseen ei sisälly tekijänoikeuden luovutus. Tilauksesta tehtyyn muotokuvaan tekijä ei kuitenkaan saa käyttää oikeuttaan tilaajan tai, tämän kuoltua, hänen leskensä ja perillistensä suostumuksetta.

Tekijänoikeuden luovutuksesta eräissä tapauksissa säädetään 30–40 sekä 40 b §:ssä. Mainittuja säännöksiä on kuitenkin sovellettava vain, jollei toisin ole sovittu. (7.5.1993/418).

28 §

Teoksen muuttamiskielto ja oikeuden edelleenluovutuskielto (22.5.2015/607)

Ellei toisin ole sovittu, ei se, jolle tekijänoikeus on luovutettu, saa muuttaa teosta eikä luovuttaa oikeutta toiselle. Milloin oikeus kuuluu liikkeelle, sen saa luovuttaa yhdessä liikkeen tai sen osan kanssa; luovuttaja on kuitenkin edelleen vastuussa sopimuksen täyttämistä.

29 § (22.5.2015/607)

Tekijänoikeuden luovutusta koskevan kohtuuttoman sopimusehdon sovittelu

Jos teoksen alkuperäisen tekijän tekijänoikeuden luovutuksesta tekemän sopimuksen ehto on alalla vallitsevan hyvän sopimustavan vastaisella tavalla tai muutoin kohtuuton tai sen soveltaminen johtaisi kohtuuttomuuteen, ehtoa voidaan sovittella tai se voidaan jättää huomioon ottamatta.

Kohtuuttomuutta arvioitaessa on otettava huomioon sopimuksen koko sisältö, osapuolten asema, sopimusta tehtäessä ja sen jälkeen vallinneet olosuhteet sekä muut seikat.

Jos 1 momentissa tarkoitettu ehto on sellainen, että sopimuksen jääminen voimaan muilta osin muuttumattomana ei ole ehdon sovittelun vuoksi kohtuullista, sopimusta voidaan sovittella muiltakin osin tai se voidaan määrätä raukeamaan.

Sopimuksen ehtona pidetään myös oikeudenluovutuksesta sovittua korvausta.

Työsopimuksessa sovitun tekijänoikeuden luovutuksen kohtuuttoman ehdon sovittelusta säädetään työsopimuslain (55/2001) 10 luvun 2 §:ssä.

Muilta osin kohtuuttoman ehdon sovittelusta säädetään varallisuus oikeudellisista oikeustoimista annetun lain (228/1929) 36 §:ssä.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

29 a § (31.10.1997/967)

Korvausoikeus elokuvaan tai äänitteeseen tallennetun teoksen kappaleen vuokrauksesta (22.5.2015/607)

Tekijällä, joka on luovuttanut elokuvan tai äänitteen tuottajalle oikeuden levittää yleisölle vuokraamalla elokuvaan tai äänitteeseen tallennetun teoksen kappaleita, on oikeus saada tuottajalta kohtuullinen korvaus vuokrauksesta. Tekijä ei voi luopua oikeudestaan korvaukseen.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

30 §

Sopimus julkisesta esittämisestä (22.5.2015/607)

Milloin oikeus teoksen julkiseen esittämiseen luovutetaan, on luovutus voimassa kolme vuotta eikä se tuota yksinoikeutta. Jos voimassaoloaika on määrätty kolmea vuotta pitemmäksi ja yksinoikeudesta on sovittu, saa tekijä kuitenkin itse esittää teoksen tai luovuttaa esittämisoikeuden toiselle, mikäli oikeutta kolmen vuoden aikana ei ole käytetty.

Mitä 1 momentissa on sanottu, ei koske elokuvateosta.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

31 §

Kustannussopimus (22.5.2015/607)

Kustannussopimuksella tekijä luovuttaa kustantajalle oikeuden painamalla tai senkaltaista menetelmää käyttäen monistaa ja julkaista kirjallisen tai taiteellisen teoksen.

Käsikirjoitus tai muu teoksen kappale, jonka mukaan teos on monistettava, jää tekijän omaksi.

32 §

Painoksen julkaiseminen (22.5.2015/607)

Kustantajalla on oikeus julkaista painos, joka kirjallisesta teoksesta saa olla enintään 2 000, sävellysteoksesta 1 000 ja taideteoksesta 200 kappaletta.

Painoksella tarkoitetaan sitä määrää, jonka kustantaja yhdellä kertaa valmistuttaa.

33 §

Julkaisemiseen liittyvät velvollisuudet (22.5.2015/607)

Kustantajan on julkaistava teos kohtuullisessa ajassa, tavanmukaisesti huolehdittava sen levittämisestä sekä saatettava julkaiseminen loppuun menekin ja muiden asianhaarojen edellyttämässä laajuudessa. Jos se laiminlyödään, on tekijällä oikeus purkaa sopimus ja pitää saamansa palkkio; saakoon myös korvauksen vahingosta, jota palkkio ei peitä.

34 §

Julkaisematta jättäminen (22.5.2015/607)

Jos teosta ei ole julkaistu kahden tai kysymyksen ollessa sävellysteoksesta, neljän vuoden kuluessa siitä, kun tekijä on luovuttanut täydellisen käsikirjoituksen tai muun monistettavan kappaleen, on tekijällä, vaikka kustantaja ei ole syyllistynyt laiminlyöntiin, oikeus purkaa sopimus ja pitää saamansa palkkio. Laki on sama, jos teos on myyty loppuun ja kustantajalla on oikeus uuden painoksen julkaisemiseen, mutta hän ei vuoden kuluessa siitä, kun tekijä on häneltä pyytänyt sellaista julkaisemista, käytä sanottua oikeuttaan.

35 §

Painoksen ja tilityksen tiedot (22.5.2015/607)

Kustantajan tulee toimittaa tekijälle kirjapainon tai teoksen muun monistajan todistus valmistettujen kappaleiden määrästä.

Jos tilivuoden aikana on tapahtunut myyntiä tai vuokraamista, josta tekijällä on oikeus palkkioon, on kustantajan yhdeksän kuukauden kuluessa vuoden päättymisestä toimitettava hänelle tilitys, josta käy ilmi vuoden myynti tai vuokraaminen sekä painoksen jäännösmäärä vuoden vaihteessa. Muutoinkin tekijällä on oikeus tilitysajan päätyttyä pyynnöstään saada tieto vuoden vaihteessa jäljellä olleesta määrästä.

36 §

Uusi painos (22.5.2015/607)

Jos uuden painoksen valmistaminen aloitetaan myöhemmin kuin vuoden kuluessa siitä, kun edellinen painos julkaistiin, on tekijän ennen valmistamista saatava tilaisuus tehdä teokseen sellaisia muutoksia, jotka eivät tuota kohtuuttomia kustannuksia eivätkä muuta teoksen luonnetta.

37 §

Tekijän oikeus julkaista teos (22.5.2015/607)

Tekijä ei saa uudelleen julkaista teosta siinä muodossa ja sillä tavoin kuin sopimuksessa on tarkoitettu, ennen kuin painos tai painokset, joiden julkaisemiseen kustantajalla on oikeus, on myyty loppuun.

Kirjallisen teoksen saa tekijä kuitenkin viidentoista vuoden kuluttua siitä vuodesta, jona teoksen julkaiseminen aloitettiin, ottaa koottujen tai valittujen teostensa painokseen.

38 §

Avustukset (22.5.2015/607)

Kustannussopimusta koskevia määräyksiä älköön sovellettako sanomalehti- tai aikakauskirja-avustukseen. Muuhun kokoomateokseen annetusta avustuksesta ei ole voimassa, mitä 33 ja 34 §:ssä on säädetty.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

39 §

Sopimus elokuvaamisesta (22.5.2015/607)

Kirjallisen tai taiteellisen teoksen elokuvaamisoikeuden luovutus käsittää oikeuden saattaa teos yleisön saataviin esittämällä elokuva teatterissa, televisiossa tai muulla tavoin sekä oikeuden varustaa elokuva tekstillä tai uudelleen äänittää sen teksti toisella kielellä. (31.7.1974/648).

Mitä 1 momentissa on sanottu, ei kuitenkaan koske sävelteosta.

40 §

Sopimuksen purkaminen (22.5.2015/607)

Milloin luovutetaan oikeus kirjallisen tai sävellysteoksen käyttämiseen elokuvaa varten joka on tarkoitettu julkisesti näytettäväksi, tulee saajan kohtuullisessa ajassa valmistaa elokuvateos ja huolehtia sen saattamisesta yleisön saataviin. Jos se laiminlyödään, on tekijällä oikeus purkaa sopimus ja pitää saamansa palkkio; saakoon myös korvauksen vahingosta, jota palkkio ei peitä.

Jos elokuvateosta ei ole valmistettu viiden vuoden kuluessa siitä kun tekijä on täyttänyt, mitä hänen on ollut tehtävä, on tekijällä, vaikka saaja ei ole syyllistynyt laiminlyöntiin, oikeus purkaa sopimus ja pitää saamansa palkkio.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

40 a § (7.5.1993/418)

40 a § on kumottu L:lla 7.5.1993/418.

40 b § (11.1.1991/34)

Työ- tai virkasuhteessa luotu tietokoneohjelma ja tietokanta (22.5.2015/607)

Jos tietokoneohjelma ja siihen välittömästi liittyvä teos on luotu täytettäessä työsuhteesta johtuvia työtehtäviä, tekijänoikeus tietokoneohjelmaan ja teokseen siirtyy työnantajalle. Sama koskee vastaavasti myös virkasuhteessa luotua tietokoneohjelmaa ja siihen välittömästi liittyvää teosta.

Edellä 1 momentissa olevia säännöksiä ei sovelleta sotilasopetuslaitoksia lukuun ottamatta korkeakoulun opetus- ja tutkimustyössä itsenäisesti toimivan tekijän luomaan tietokoneohjelmaan eikä siihen välittömästi liittyvään teokseen. (7.5.1993/418)

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään tietokoneohjelmasta, sovelletaan vastaavasti työ- ja virkasuhteesta johtuvia tehtäviä täytettäessä luotuaan tietokantaan. (3.4.1998/250)

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

40 c § (24.3.1995/446)

Valokuvaamalla tehty muotokuva (22.5.2015/607)

Valokuvaamalla valmistetun muotokuvan tilaajalla on, vaikka valokuvaaja on pidättänyt itselleen oikeuden teokseen, oikeus antaa lupa muotokuvan ottamiseen sanomalehteen, aikakauskirjaan tai elämäkerralliseen kirjoitukseen, jollei valokuvaaja erikseen ole pidättänyt oikeutta kieltää sitä.

Väliotsikko on kumottu L:lla [22.5.2015/607](#) ([22.5.2015/607](#)).

41 §

Tekijänoikeuden siirtyminen tekijän kuollessa ([22.5.2015/607](#))

Tekijän kuoltua sovelletaan tekijänoikeuteen avio-oikeutta, perintöä ja testamenttia koskevia sääntöjä.

Tekijä saa testamentilla, myös eloon jäänyttä puolisoa sekä rintaperillistä, ottolasta ja tämän jälkeläistä sitovasti, antaa määräyksiä oikeuden käyttämisestä tai valtuuttaa toisen antamaan sellaisia määräyksiä.

42 §

Tekijänoikeuden ulosmittaus ([22.5.2015/607](#))

Tekijänoikeutta ei ole lupa ulosmitata tekijältä itseltään eikä siltä, jolle se on siirtynyt avio-oikeuden, perinnön tai testamentin nojalla. Laki on sama käsikirjoituksesta, niin myös sellaisen taideteoksen kappaleesta, jota ei ole pantu näytteille, tarjottu myytäväksi tai muutoin hyväksytyt julkistettavaksi.

4 luku

Tekijänoikeuden voimassaoloaika

43 § ([22.12.1995/1654](#))

Tekijänoikeuden suoja-aika ([22.5.2015/607](#))

Tekijänoikeus on voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut tekijän tai, jos kysymys on 6 §:ssä tarkoitetusta teoksesta, viimeksi kuolleen tekijän kuolinvuodesta. Elokuvateoksen tekijänoikeus on voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut viimeksi kuolleen pääohjaajan, käsikirjoittajan, vuoropuhelun kirjoittajan tai nimenomaisesti kyseistä elokuvateosta varten luodun musiikin säveltäjän kuolinvuodesta.

Sanoitetun sävellysteoksen, jota varten sekä sanoitus että sävellys erityisesti luotiin, tekijänoikeus on voimassa kunnes 70 vuotta on kulunut viimeiseksi kuolleen sanoittajan tai säveltäjän kuolinvuodesta, riippumatta siitä, onko nämä henkilöt nimetty sanoitetun sävellysteoksen tekijöiksi. ([8.11.2013/763](#)).

44 § ([22.12.1995/1654](#))

Tuntemattoman tekijän teos ([22.5.2015/607](#))

Teokseen, joka on julkistettu tekijän nimeä taikka yleisesti tunnettua salanimeä tai nimimerkkiä ilmoittamatta, on tekijänoikeus voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona teos julkistettiin. Jos teos julkaistaan osina, lasketaan tekijänoikeuden voimassaoloaika erikseen kullekin osalle.

Jos tekijän henkilöllisyys selviää 1 momentissa mainitun ajan kuluessa, noudatetaan, mitä 43 §:ssä säädetään.

Julkistamattoman teoksen, jonka tekijää ei tunneta, tekijänoikeus on voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona teos luotiin.

44 a § ([22.12.1995/1654](#))

Julkistamaton teos ([22.5.2015/607](#))

Se, joka ensimmäisen kerran julkaisee tai julkistaa aikaisemmin julkaisemattoman tai julkistamattoman teoksen, joka on ollut Suomen lain mukaan suojattu ja jonka suoja on lakannut, saa teokseen tämän lain 2 §:n mukaisen oikeuden. Oikeus on voimassa, kunnes 25 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona teos julkaistiin tai julkistettiin.

5 luku

Tekijänoikeuden lähioikeudet ([14.10.2005/821](#))

Väliotsikko on kumottu L:lla [22.5.2015/607](#) ([22.5.2015/607](#)).

45 § ([14.10.2005/821](#))

Esittävä taiteilija ([22.5.2015/607](#))

Kirjallisen tai taiteellisen teoksen taikka kansanperinteen esitystä ei esittävän taiteilijan suostumuksetta saa:

1) tallentaa laitteelle, jonka avulla esitys voidaan toisintaa;

2) saattaa yleisön saataviin radion tai television välityksellä taikka suoraan siirtämällä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua esitystä, joka on tallennettu 46 §:ssä tarkoitettulle laitteelle, ei esittävän taiteilijan suostumuksetta saa, ennen kuin 50 vuotta on kulunut esitysvuodesta:

1) siirtää laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa;

2) esittää julkisesti esitystapahtumassa läsnä olevalle yleisölle;

3) välittää yleisölle johtimitse tai johtimitta, mihin sisältyy myös tallennetun esityksen välittäminen yleisölle siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada se saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana;

4) levittää yleisön keskuuteen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua esitystä, joka on tallennettu 46 a §:ssä tarkoitettulle laitteelle, ei esittävän taiteilijan suostumuksetta saa, ennen kuin 50 vuotta on kulunut esitysvuodesta:

1) siirtää laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa;

2) välittää yleisölle siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada se saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana;

3) levittää yleisön keskuuteen.

Jos 2 momentissa tarkoitettu tallennettu esitys julkaistaan tai saatetaan laillisesti yleisön saataviin muutoin kuin tallenteen kappaleita levittämällä ennen kuin esitysvuodesta on kulunut 50 vuotta, mainitussa momentissa säädetty suoja on voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona tallennettu esitys ensimmäisen kerran julkaistiin tai sanotulla tavalla saatettiin yleisön saataviin. (8.11.2013/763).

Jos 3 momentissa tarkoitettu tallennettu esitys julkaistaan tai saatetaan laillisesti yleisön saataviin muutoin kuin tallenteen kappaleita levittämällä ennen kuin esitysvuodesta on kulunut 50 vuotta, mainitussa momentissa säädetty suoja on voimassa, kunnes 50 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona tallennettu esitys ensimmäisen kerran julkaistiin tai sanotulla tavalla saatettiin yleisön saataviin. (8.11.2013/763).

Esityksen elokuvaamisoikeuden luovutus käsittää oikeuden levittää tallennettu esitys yleisön keskuuteen vuokraamalla, jollei toisin ole sovittu. (8.11.2013/763).

Menettelyyn, johon 1–5 momentin mukaan vaaditaan esittävän taiteilijan suostumus, sovelletaan, mitä 2 §:n 2–4 momentissa, 3, 6–9, 11 ja 11 a §:ssä, 12 §:n 1–3 momentissa, 13 a §:n 2 momentissa, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16 ja 16 a–16 e §:ssä, 17 §:n 2 ja 4 momentissa, 17 a §:ssä, 17 b §:n 1–5 momentissa, 17 c ja 17 d §:ssä, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 21, 22 ja 25 b–25 d §:ssä, 25 f §:n 2 ja 3 momentissa, 25 g §:n 1 ja 3 momentissa, 25 h, 25 i, 25 l, 26, 26 a ja 26 b §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 28, 29, 29 a, 41 ja 42 §:ssä säädetään. (9.11.2018/849).

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607).

46 § (14.10.2005/821).

Äänitallenteen tuottaja (22.5.2015/607).

Äänilevyä tai muuta laitetta, jolle on tallennettu ääntä, ei tuottajan suostumuksetta saa, ennen kuin 50 vuotta on kulunut tallentamisvuodesta:

1) siirtää laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa;

2) esittää julkisesti esitystapahtumassa läsnä olevalle yleisölle;

3) välittää yleisölle johtimitse tai johtimitta, mihin sisältyy myös tallennetun aineiston välittäminen yleisölle siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada se saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana;

4) levittää yleisön keskuuteen.

Jos tallenne julkaistaan ennen kuin tallentamisvuodesta on kulunut 50 vuotta, 1 momentissa säädetty suoja on voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona tallenne ensimmäisen kerran julkaistiin. Jos tallennetta ei julkaista, vaan se laillisesti, ennen kuin tallentamisvuodesta on kulunut 50 vuotta, saatetaan yleisön saataviin muutoin kuin tallenteen kappaleita levittämällä, suoja on voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona tallenne ensimmäisen kerran sanotulla tavalla saatettiin yleisön saataviin. Jos oikeuksien luovutussopimus irtisanotaan 46 b §:n mukaisesti, tässä pykälässä säädetty suoja lakkaa olemasta voimassa. ([8.11.2013/763](#)).

Menettelyyn, johon 1 ja 2 momentin mukaan vaaditaan tuottajan suostumus, sovelletaan, mitä 2 §:n 2–4 momentissa, 6–9 §:ssä, 11 §:n 2–5 momentissa, 11 a §:ssä, 12 §:n 1–3 momentissa, 13 a §:n 2 momentissa, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16, 16 a–16 e ja 17 a §:ssä, 17 b §:n 1–5 momentissa, 17 c ja 17 d §:ssä, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 21, 22, 25 b ja 25 d §:ssä, 25 f §:n 2 ja 3 momentissa, 25 g §:n 1 ja 3 momentissa, 25 l, 26, 26 a ja 26 b §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 29 §:ssä säädetään. ([9.11.2018/849](#)).

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta 46 a §:ssä tarkoitettuun laitteeseen.

Väliotsikko on kumottu L:lla [22.5.2015/607](#) ([22.5.2015/607](#))

46 a § ([14.10.2005/821](#))

Kuvatallenteen tuottaja ([22.5.2015/607](#))

Filmiä tai muuta laitetta, jolle on tallennettu liikkuvaa kuvaa, ei tuottajan suostumuksetta saa, ennen kuin 50 vuotta on kulunut tallentamisvuodesta:

1) siirtää laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa;

2) levittää yleisön keskuuteen;

3) välittää yleisölle johtimitse tai johtimitta siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada tallennettu aineisto saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana.

Jos tallenne julkaistaan tai julkistetaan ennen kuin tallentamisvuodesta on kulunut 50 vuotta, 1 momentissa säädetty suoja on voimassa, kunnes 50 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona tallenne ensimmäisen kerran julkaistiin tai julkistettiin.

Menettelyyn, johon 1 ja 2 momentin mukaan vaaditaan tuottajan suostumus, sovelletaan, mitä 2 §:n 2 ja 3 momentissa, 6–9 §:ssä, 11 §:n 2–5 momentissa, 11 a §:ssä, 12 §:n 1–3 momentissa, 13 a §:n 2 momentissa, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16 ja 16 a–16 e §:ssä, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 22, 25 b ja 25 d §:ssä, 25 f §:n 2 ja 3 momentissa, 25 g §:n 1 ja 3 momentissa, 25 l, 26, 26 a ja 26 b §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 29 §:ssä säädetään. ([22.5.2015/607](#)).

Väliotsikko on kumottu L:lla [22.5.2015/607](#) ([22.5.2015/607](#))

46 b § ([8.11.2013/763](#))

Äänitallenteen oikeuksien luovutussopimuksen irtisanominen ([22.5.2015/607](#))

Jos äänitallenteen tuottaja ei tarjoa riittävää määrää äänitallenteen kappaleita myyntiin tai saata äänitallennetta yleisön saataviin johtimitse tai johtimitta siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada äänitallenne saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana, ja 50 vuotta on kulunut äänitallenteen julkaisemisesta tai, jos äänitallennetta ei ole julkaistu, äänitallenteen saattamisesta laillisesti yleisön saataviin muutoin kuin tallenteen kappaleita levittämällä, esittävä taiteilija voi kirjallisesti ilmoittaa tuottajalle haluavansa irtisanoa sopimuksen, jolla hän on luovuttanut tälle oikeutensa äänitallenteeseen.

Esittävällä taiteilijalla on oikeus kirjallisesti irtisanoa 1 momentissa tarkoitettu sopimus, jos äänitallenteen tuottaja ei ryhdy tarjoamaan äänitallennetta molemmilla 1 momentissa tarkoitetuilla tavoilla vuoden kuluessa siitä, kun esittävä taiteilija ilmoitti halustaan irtisanoa sopimus.

Jos äänitallenteeseen on tallennettu esitys, jonka useat esittävät taiteilijat ovat tehneet yhdessä, sopimuksen irtisanomisen edellytyksenä on, että kaikki toimittavat samanaikaisesti 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen

ja, jos tuottaja ei ryhdy tarjoamaan äänitallennetta, 2 momentissa tarkoitetun irtisanomisilmoituksen.

Sopimus, jolla esittävä taiteilija luopuu tässä pykälässä tarkoitetusta irtisanomis-oikeudestaan, on mitätön.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

46 c § (8.11.2013/763)

Liitännäistoimenpiteet (22.5.2015/607)

Esittävällä taiteilijalla on oikeus saada äänitallenteen tuottajalta vuotuinen lisäkorvaus kultakin täydeltä vuodelta välittömästi sen jälkeen, kun 50 vuotta on kulunut äänitallenteen julkaisemisesta tai, jos äänitallennetta ei ole julkaistu, kun 50 vuotta on kulunut äänitallenteen saattamisesta laillisesti yleisön saataviin muutoin kuin tallenteen kappaleita levittämällä, jos oikeuksien luovutus sopimuksessa on sovittu esittäväälle taiteilijalle maksettavasta kertakorvauksesta. Sopimus, jolla esittävä taiteilija luopuu tässä momentissa tarkoitetusta oikeudestaan lisäkorvaukseen, on mitätön.

Äänitallenteen tuottajan on varattava lisäkorvauksen maksamista varten 20 prosenttia tuloista, jotka tuottaja on saanut korvauksen maksamisvuotta edeltävänä vuonna äänitallenteen kappaleiden valmistamisesta ja levittämisestä sekä äänitallenteen välittämisestä yleisölle.

Jos esittävällä taiteilijalla on äänitallenteen tuottajan kanssa tehdyn oikeuksien luovutus sopimuksen perusteella oikeus toistuviin maksuihin tuottajalta, esittäväälle taiteilijalle suoritettavista maksuista ei pidätetä ennakkomaksuja eikä sopimuksessa määriteltyjä vähennyksiä sen jälkeen, kun 50 vuotta on kulunut äänitallenteen julkaisemisesta tai, jos äänitallennetta ei ole julkaistu, kun 50 vuotta on kulunut äänitallenteen saattamisesta laillisesti yleisön saataviin muutoin kuin tallenteen kappaleita levittämällä.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

46 d § (8.11.2013/763)

Lisäkorvauksen maksaminen (22.5.2015/607)

Edellä 46 c §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu lisäkorvaus maksetaan 47 a §:n 1 momentissa tarkoitetun järjestön välityksellä.

Äänitallenteiden tuottajien on pyynnöstä annettava 47 a §:n 1 momentissa tarkoitetulle järjestölle kaikki lisäkorvaukseen oikeutettuja esittäviä taiteilijoita ja heidän tallennettuja esityksiään koskevat tiedot, jotka voivat olla tarpeen lisäkorvauksen maksamisen varmistamiseksi.

Esittävien taiteilijoiden ja äänitallenteiden tuottajien tulee sopia järjestön kanssa lisäkorvauksen maksamisessa ja jakamisessa noudatettavista menettelytavoista ja muista käytännön järjestelyistä.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

47 § (14.10.2005/821)

Äänitallenteen ja kuvallisen musiikkitalenteen käyttäminen (22.5.2015/607)

Sen estämättä, mitä 45 §:n 2 ja 4 momentissa ja 46 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään, 45 §:n mukaista, 46 §:ssä tarkoitetulle laitteelle tallennettua esitystä ja pykälässä tarkoitettua laitetta, joka on julkaistu kaupallisessa tarkoituksessa ja jonka kappaleita on levitetty tai joka on välitetty yleisölle, saa käyttää:

- 1) välittömästi tai välillisesti julkisessa esityksessä;
- 2) alkuperäisessä yleisölle välittämisessä muulla tavalla kuin siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada tallennettu esitys tai aineisto saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana;
- 3) radio- tai televisiolähetysten samanaikaiseen ja muuttamattomaan edelleen lähettämiseen yleisön vastaanotettavaksi.

Tuottajalle ja esittäväälle taiteilijalle, jonka esitys on tallennettu 1 momentissa tarkoitetussa esityksessä, välittämisessä tai edelleen lähettämässä käytetylle laitteelle, on suoritettava korvaus. Korvauksesta 25 i §:n 1 momentissa tarkoitetusta edelleen lähettämisestä edelleen lähettäjä on vastuussa, jollei edelleen lähettäjä näytä toteen, että korvaus on jo maksettu. (22.5.2015/608)

Jos kaupallisessa tarkoituksessa julkaistua kuvallista musiikkitalloa, jonka kappaleita on levitetty tai joka on välitetty yleisölle, käytetään 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla 46 a §:n 2 momentissa mainittuna aikana, esittävällä taiteilijalla, jonka sävellysteoksen esitys on tallennettu laitteelle, on oikeus korvaukseen tallennetun esityksen käyttämisestä.

Edellä 1–3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sovelletaan vastaavasti, mitä 21, 22 ja 25 b §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa ja 29 §:ssä sekä esittävän taiteilijan oikeuden osalta lisäksi, mitä 11 §:n 2 momentissa sekä 28, 41 ja 42 §:ssä säädetään.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei koske 46 a §:ssä tarkoitettua laitetta.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

47 a § (14.10.2005/821)

Käyttökorvaus (22.5.2015/607)

Korvaus 47 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisesta äänitalloaen käyttämisestä suoritetaan opetusministeriön hyväksymän, lukuisia sellaisia esittäviä taiteilijoita ja äänitteiden tuottajia edustavan järjestön välityksellä, joiden laitteelle tallennettuja esityksiä ja laitteita käytetään Suomessa.

Korvaus 47 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisesta edelleen lähettämisestä suoritetaan 26 §:n 1 momentissa tarkoitettun järjestön välityksellä.

Korvaus 47 §:n 3 momentin mukaisesta kuvallisen musiikkitalloaen käyttämisestä suoritetaan opetusministeriön hyväksymän, lukuisia sellaisia esittäviä taiteilijoita edustavan järjestön välityksellä, joiden laitteelle tallennettuja esityksiä käytetään Suomessa.

Esittävän taiteilijan tai tuottajan oikeus korvaukseen on kuitenkin rauennut, jollei sitä koskevaa vaatimusta ole todistettavasti esitetty järjestölle kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana laitteelle tallennettua esitystä ja laitetta käytettiin.

Opetusministeriö hyväksyy 1 ja 3 momentissa tarkoitettun järjestön hakemuksesta määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi. Kumpaankin tehtävään voidaan hyväksyä kerrallaan vain yksi oikeudenhaltijoita edustava järjestö. Hyväksyttävän järjestön tulee olla vakavarainen ja sillä tulee olla valmius ja kyky hoitaa asioita hyväksymispäätöksen mukaisesti. Järjestön tulee vuosittain antaa opetusministeriölle selvitys hyväksymispäätöksen nojalla tekemistään toimista. Opetusministeriön päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Hyväksyminen voidaan peruuttaa, jos järjestö hyväksymispäätöstä ja sen ehtoja rikkomalla syyllistyy vakaviin tai olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin ja jolleivät järjestölle annetut huomautukset ja varoitukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

Jollei laitteen käyttäjä maksa 1 tai 3 momentissa tarkoitettua korvausta, jonka suuruudesta hän on sopinut esittävien taiteilijoiden ja 47 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myös tuottajien kanssa tai jonka suuruus on ratkaistu 54 §:ssä säädettyssä menettelyssä, tuomioistuin voi asianosaisen vaatimuksesta päättää, että käyttäminen saa jatkua ainoastaan esittävien taiteilijoiden ja tuottajien luvalla, kunnes korvaus on maksettu.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

48 § (14.10.2005/821)

Radio- ja televisioyrittäminen (22.5.2015/607)

Radio- tai televisiolähetystä ei lähettäjäyrittäksen suostumuksetta saa lähettää edelleen taikka tallentaa laitteelle, jonka avulla se voidaan toisintaa. Ilman lähettäjäyrittäksen suostumusta televisiolähetystä ei myöskään saa toisintaa tiloissa, joihin yleisöllä on pääsy maksua vastaan.

Tallennettua lähetystä ei lähettäjäyrittäksen suostumuksetta saa, ennen kuin 50 vuotta on kulunut lähettämisvuodesta:

- 1) siirtää laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa;
- 2) lähettää uudelleen;

3) levittää yleisön keskuuteen;

4) välittää yleisölle johtimitse tai johtimitta siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada tallennettu lähetys saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti lähettäjäyrittäjän käyttämään muuhun ohjelmaa kuljettavaan signaaliin kuin radio- tai televisiolähetykseen.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2 ja 3 momentissa, 6–8 §:ssä, 11 §:n 2–5 momentissa, 11 a §:ssä, 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 13 a §:n 2 momentissa, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16, 16 a–16 e ja 17 a §:ssä, 17 b §:n 1–4 momentissa, 17 c ja 17 d §:ssä, 19 §:n 1 momentissa, 21, 22, 25 b ja 25 d §:ssä, 25 f §:n 2 ja 3 momentissa, 26 §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 29 §:ssä säädetään. Lisäksi lähetysten edelleen lähettämiseen kaapeleitse sovelletaan vastaavasti, mitä 25 h §:n 1 momentissa ja 25 i §:n 1 momentissa säädetään, paitsi jos lähetys on peräisin muusta Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta, jolloin näiden säännösten sijasta sovelletaan vastaavasti, mitä 25 h §:n 3 momentissa säädetään. (9.11.2018/849)

Sen estämättä, mitä 1–4 momentissa säädetään, Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautunut lähettäjäyrittäjä saa yleisöä suuresti kiinnostavasta tapahtumasta tehtäviä uutisraportteja varten käyttää tapahtuman päätyttyä yleisissä uutislähetyksissään lyhyitä otteita televisiolähetyksestä, jonka toinen lähettäjäyrittäjä lähettää yksinoikeudella. Otetta saa käyttää myös uutislähetysten jälkeen tilauspohjaisessa yleisölle välittämisessä. Käytetty ohjelmalähde on mainittava, jollei se käytännön syistä ole mahdotonta. (30.4.2010/307)

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

49 § (3.4.1998/250)

Luettelon ja tietokannan valmistaja (22.5.2015/607)

Sillä, joka on valmistanut

1) luettelon, taulukon, ohjelman tai muun sellaisen työn, jossa on yhdisteltynä suuri määrä tietoja, taikka

2) tietokannan, jonka sisällön kerääminen, varmistaminen tai esittäminen on edellyttänyt huomattavaa panostusta,

on yksinomainen oikeus määrätä työn koko sisällöstä tai sen laadullisesti tai määrällisesti arvioiden olennaisesta osasta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin.

(14.10.2005/821)

Edellä 1 momentissa säädetty oikeus on voimassa, kunnes 15 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona työ valmistui, tai jos työ saatettiin yleisön saataviin ennen tämän ajanjakson päättymistä, 15 vuotta siitä vuodesta, jona työ saatettiin ensimmäisen kerran yleisön saataviin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun työhön sovelletaan, mitä 2 §:n 2–4 momentissa, 7–9 §:ssä, 11 §:n 2–5 momentissa, 12 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 13 ja 13 a §:ssä, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16, 16 a–16 e, 17, 17 a–17 d ja 18 §:ssä, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 22, 25 b–25 d ja 25 f–25 i §:ssä, 25 j §:n 4 ja 5 momentissa sekä 25 l, 26 ja 27–29 §:ssä säädetään. Jos työ tai sen osa on tekijänoikeuden kohteena, voidaan vedota tekijänoikeuteen. (9.11.2018/849)

Sopimuksen ehto, jolla 1 momentissa tarkoitettujen julkistettujen työn valmistaja estää työn laillista käyttäjää käyttämästä sen sisällön laadullisesti tai määrällisesti arvioiden epäolennaisesta osaa mihin tahansa tarkoitukseen tai rajoittaa tällaista käyttöä, on tehoton.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

49 a § (24.3.1995/446)

Valokuvaaja (22.5.2015/607)

Valokuvaajalla on yksinomainen oikeus määrätä valokuvasta, muuttamattomana tai muutettuna:

- 1) valmistamalla siitä kappaleita;
- 2) saattamalla se yleisön saataviin.

(14.10.2005/821)

Oikeus valokuvaan on voimassa, kunnes 50 vuotta on kulunut sen vuoden päättymisestä, jona kuva valmistettiin.

Tässä pykälässä tarkoitettuihin valokuviiin sovelletaan, mitä 2 §:n 2–4 momentissa, 3 §:n 1 ja 2 momentissa, 7–9, 11 ja 11 a §:ssä, 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 13 ja 13 a §:ssä, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16 ja 16 a–16 e §:ssä, 17 §:n 1 momentissa, 17 a §:ssä, 17 b §:n 1–5 momentissa, 17 c, 17 d ja 18 §:ssä, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 20, 22 ja 25 §:ssä, 25 a §:n 1 ja 2 momentissa sekä 25 b, 25 d, 25 f–25 i, 25 l, 26, 26 a, 26 b, 27–29, 39, 40, 40 c, 41 ja 42 §:ssä säädetään. Jos valokuva on tekijänoikeuden kohteena, voidaan vedota tekijänoikeuteen. (9.11.2018/849)

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

50 §

Sanomalehtitiedotus (22.5.2015/607)

Sanomalehtitiedotusta, jonka ulkomainen uutistoimisto tai ulkomailla oleva kirjeenvaihtaja sopimuksen nojalla antaa, ei ole lupa vastaanottajan suostumuksetta saattaa yleisön saataviin sanomalehden tai radion välityksellä, ennen kuin kaksitoista tuntia on kulunut siitä, kun se julkistettiin Suomessa.

5 a luku (14.10.2005/821)

Tekniset toimenpiteet ja oikeuksien sähköiset hallinnointitiedot

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

50 a § (14.10.2005/821)

Teknisen toimenpiteen kiertämisen kieltö (22.5.2015/607)

Tämän lain mukaan suojatun teoksen suojana olevaa tehokasta teknistä toimenpidettä, jonka teoksen tekijä tai joku muu tekijän luvalla teosta yleisön saataviin saattaessaan on teoksen suojaksi asettanut, ei saa kiertää.

Tehokkaalla teknisellä toimenpiteellä tarkoitetaan tekniikkaa, laitetta tai osaa, joka on suunniteltu tavanomaisessa käyttötarkoituksessa estämään tai rajoittamaan teoksiin ilman tekijän tai oikeuksien muun haltijan lupaa kohdistuvia tekoja ja jolla tavoiteltu suoja saavutetaan.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos tekninen toimenpide kierretään salaustekniikoita koskevan tutkimuksen tai opetuksen yhteydessä taikka jos teoksen kappaleen laillisesti hankkinut tai haltuunsa saanut kiertää teknisen toimenpiteen teoksen saamiseksi kuultavilleen tai nähtävillään. Teoksesta, jota suojaava tekninen toimenpide on kierretty teoksen saamiseksi kuultaville tai nähtävillään, ei saa valmistaa kappaletta.

Mitä 1–3 momentissa säädetään, ei koske tietokoneohjelmaa suojaavaa teknistä toimenpidettä.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

50 b § (14.10.2005/821)

Teknisen toimenpiteen kiertämiskeinojen valmistamisen ja levittämisen kieltö (22.5.2015/607)

Tehokkaan teknisen toimenpiteen kiertämisen mahdollistavia tai kiertämistä helpottavia laitteita, tuotteita tai osia ei saa valmistaa tai tuoda maahan yleisölle levittämistä varten tai Suomen alueelle kolmanteen maahan kuljetettavaksi, levittää yleisölle, myydä, vuokrata, mainostaa myytäväksi tai vuokrattavaksi eikä pitää hallussa kaupallisessa tarkoituksessa. Tehokkaan teknisen toimenpiteen kiertämisen mahdollistavia tai sitä helpottavia palveluja ei liioin saa tarjota.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja laitteita, tuotteita tai osia taikka palveluja ovat sellaiset:

- 1) joita markkinoidaan, mainostetaan tai pidetään kaupan tehokkaiden teknisten toimenpiteiden kiertämiseksi;

2) joiden tarkoituksella tai käytöllä on tehokkaan teknisen toimenpiteen kiertämisen lisäksi vain vähäistä muuta kaupallista merkitystä; taikka

3) jotka on pääasiallisesti suunniteltu, tuotettu, mukautettu tai toteutettu siten, että niiden tarkoituksena on mahdollistaa tämän lain mukaan suojattuja teoksia suojaavien tehokkaiden teknisten toimenpiteiden kiertäminen tai helpottaa sitä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske tietokoneohjelmaa suojaavaa teknistä toimenpidettä.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

50 c § (14.10.2005/821)

Teknisiin toimenpiteen suojattujen teosten käyttäminen (22.5.2015/607)

Sillä, jolla on laillisesti hallussaan tai saatavillaan tehokkaalla teknisellä toimenpiteellä suojattu teos ja jolla on 14 §:n 3 momentin, 15, 16, 16 a–16 c, 17 tai 17 a–17 d §:n, 25 d §:n 2 momentin tai 25 f §:n 2 momentin nojalla oikeus käyttää teosta, tulee olla mahdollisuus käyttää teosta siltä osin kuin se on tarpeen mainitussa lainkohdassa säädetyn tekijänoikeuden rajoituksen hyödyntämiseksi. (9.11.2018/849)

Tekijän on tarjottava 1 momentissa tarkoitettulle teoksen käyttäjälle keinot käyttää teosta momentissa mainittujen lainkohtien mukaisesti, jollei käyttäjällä ole teknisten toimenpiteiden takia keinoja teoksen käyttämiseen. Jollei tekijä tarjoa edellä säädetyn mukaisesti keinoja teoksen käyttämiseen tai jollei teoksen käyttäminen ole tullut mahdolliseksi vapaaehtoisin toimenpitein, kuten tekijöiden ja teosten käyttäjien välisin sopimuksin tai muin järjestelyin, asia ratkaistaan 54 §:n mukaisesti välimiesmenettelyssä.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta 17 a–17 d §:n nojalla tapahtuvaa käyttöä lukuun ottamatta sellaiseen teokseen, joka on välitetty yleisölle sovitulla ehdoilla siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teos saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana. (9.11.2018/849)

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään tekijästä, sovelletaan myös siihen, joka tekijän luvalla saattaa teoksen yleisön saataviin.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta tietokoneohjelmaan.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

50 d § (14.10.2005/821)

Oikeuksien sähköiset hallinnointitiedot (22.5.2015/607)

Tämän lain mukaan suojatun teoksen kappaleessa olevia taikka teosta yleisölle välitettäessä ilmeneviä sellaisia oikeuksien sähköisiä hallinnointitietoja, joilla tunnistetaan teos, tekijä tai oikeuksien muu haltija taikka jotka ovat tietoja teoksen käyttöehdoista, ei saa poistaa tai muuttaa.

Tämän lain mukaan suojatun teoksen kappaletta ei saa levittää yleisölle tai tuoda maahan yleisölle levittämistä varten taikka teosta välittää yleisölle siten, että oikeuksien sähköiset hallinnointitiedot on luvatta poistettu teoksesta tai että niitä on luvatta muutettu.

Tässä pykälässä tarkoitettuina oikeuksien hallinnointitietoina pidetään tietoja, jotka tekijä tai joku muu hänen puolestaan tai luvallaan on teokseen asettanut.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

50 e § (14.10.2005/821)

Tekniset toimenpiteet ja sähköiset hallinnointitiedot sekä lähioikeudet (22.5.2015/607)

Mitä 50 a–50 d §:ssä säädetään teoksesta ja tekijästä, sovelletaan vastaavasti 5 luvun säännösten mukaisiin suojan kohteisiin ja niiden oikeuksien haltijoihin.

6 luku

Erinäisiä määräyksiä

51 §

Teoksen tai tekijän sekoitettavuus (22.5.2015/607)

Kirjallista tai taiteellista teosta ei ole lupa saattaa yleisön saataviin käyttäen sellaista teoksen nimeä tai tekijän salanimeä tai nimimerkkiä, että teos tai tekijä helposti voidaan sekoittaa aikaisemmin julkistettuun teokseen tai sen tekijään.

52 §

Tekijän nimi ja nimimerkki (22.5.2015/607)

Taideteoksen kappaleeseen saa toinen vain tekijän toimeksiannosta panna hänen nimensä tai nimimerkinsä.

Taideteoksen jäljennökseen ei tekijän nimeä tai nimimerkkiä saa panna sillä tavoin, että jäljennös voidaan sekoittaa alkuperäisteokseen.

Sen, joka valmistaa tai levittää yleisön keskuuteen taideteoksen jäljennöksen, on merkittävä jäljennös siten, että se ei ole sekoitettavissa alkuperäisteokseen. (24.3.1995/446)

52 a § (24.3.1995/446)

Luoksepääsyoikeus (22.5.2015/607)

Kuvataiteen teoksen tekijällä on oikeus saada luovuttamansa teos nähtävilleen, jollei siitä aiheudu kohtuutonta haittaa teoksen omistajalle tai haltijalle ja se on tarpeen:

- 1) tekijän taiteellisen työn kannalta; tai
- 2) hänen 2 §:ssä tarkoitettujen taloudellisten oikeuksiensa toteuttamiseksi.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun oikeuteen sovelletaan, mitä 41 §:ssä säädetään.

53 §

Klassikkosuoja (22.5.2015/607)

Jos kirjallisen tai taiteellisen teoksen suhteen tekijän kuoltua menetellään julkisesti sivistyksellisiä etuja loukkaavalla tavalla, on asetuksella määrättävällä viranomaisella valta, vaikka tekijänoikeus on lakannut tai sitä ei ole ollut, kieltää sellainen menettely.

Jos se, jota kielto koskee, on siihen tyytymätön, hän voi saattaa asian tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

54 § (14.10.2005/821)

Välimiesmenettely (22.5.2015/607)

Asia ratkaistaan erimielisyyden sattuessa välimiesmenettelyssä, jos kysymys on:

- 1) 17 §:n 3 momentissa, 17 b §:n 7 momentissa, 18 §:n 2 momentissa, 19 §:n 4 momentissa taikka 47 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetusta korvauksesta; (9.11.2018/849)
- 2) 26 §:ssä tarkoitetun luvan myöntämisestä ja sen ehdoista 13 §:n mukaisesti ja asia koskee kappaleiden valmistamista opetustoiminnassa käytettäväksi;
- 3) 26 §:ssä tarkoitetun luvan myöntämisestä ja sen ehdoista 14 §:n 1 momentin mukaisesti ja asia koskee teoksen kappaleiden valmistamista opetustoiminnassa käytettäväksi;
- 4) 26 §:ssä tarkoitetun luvan myöntämisestä ja sen ehdoista radio- tai televisiolähetyksen samanaikaiseen ja muuttamattomaan edelleen lähettämiseen 25 h §:n 1 momentin mukaisesti;
- 5) 26 §:ssä tarkoitetun luvan myöntämisestä ja sen ehdoista radio- tai televisiolähetyksen samanaikaiseen ja muuttamattomaan edelleen lähettämiseen kaapeleitse 25 h §:n 2 momentin tai 48 §:n 1 momentin mukaisesti ja lähetys on peräisin muusta Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta; lupa voidaan myöntää, jos lähettäjäyritys kieltää edelleen lähettämisen kaapeleitse ilman perusteltua syytä tai asettaa sille kohtuuttomia ehtoja;
- 6) tekijän ja teoksen käyttäjän välisen asian ratkaisemisesta 50 c §:n 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa.

Kumpikin osapuoli nimeää välimiesmenettelyyn yhden välimiehen ja siten nimetyt kutsuvat kolmannen välimiehen puheenjohtajaksi. Jos toinen osapuoli on tehnyt vastapuolelle esityksen välimiesmenettelyyn ryhtymisestä sekä nimennyt välimiehen mutta vastapuoli ei ole kuukauden kuluessa siitä tiedon saatuaan nimennyt välimiestä, katsotaan tämän kieltäytyneen asian ratkaisemisesta välimiesmenettelyssä.

Asianosaiset voivat myös sopia, että asia saatetaan välimiesmenettelystä annetun lain ([967/1992](#)) mukaisesti välimiesten ratkaistavaksi.

Tämän pykälän nojalla annetulla luvalla on sama vaikutus kuin 26 §:ssä tarkoitetun luvan myöntämisellä 13 §:n, 14 §:n 1 momentin, 25 h §:n 1 tai 2 momentin tai 48 §:n 1 momentin mukaisesti.

Jos asianosainen kieltäytyy 1 momentissa tarkoitetun asian ratkaisemisesta välimiesmenettelyssä, asia voidaan asianosaisen hakemuksesta saattaa tuomioistuimen ratkaistavaksi. Jos tuomioistuin on myöntänyt momentin 2–4 kohdassa tarkoitetussa asiassa luvan ja päätökseen haetaan muutosta, lupa ja sen ehdot ovat voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu tai ylempi tuomioistuin valitusta käsitellessään toisin määrää. ([31.1.2013/118](#)).

Väliotsikko on kumottu L:lla [22.5.2015/607](#) ([22.5.2015/607](#)).

54 a § ([19.12.1980/897](#)).

Opetus ansiotarkoituksessa ([22.5.2015/607](#)).

Mitä tässä laissa on säädetty opetustoiminnasta, ei sovelleta opetustoimintaan, jota harjoitetaan ansiotarkoituksessa.

Väliotsikko on kumottu L:lla [22.5.2015/607](#) ([22.5.2015/607](#)).

54 b § ([24.3.1995/446](#)).

Äänitallenteen ja kuvallisen musiikkitalenteen käyttökorvaus ([22.5.2015/607](#)).

Jos on vaara, että 47 §:ssä tarkoitettua korvausta ei kyetä suorittamaan korvaukseen oikeutetulle, tuomioistuin voi tämän vaatimuksesta kieltää 46 §:ssä tarkoitettujen laitteiden käyttäjää käyttämästä näitä laitteita, kunnes hän asettaa hyväksyttävän vakuuden korvausten maksamisesta tai tuomioistuin asianosaisten vaatimuksesta toisin määrää. Asiassa noudatetaan soveltuvin osin [oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 4, 5, 7, 8, 11 ja 14 §:n säännöksiä](#).

Jos 47 §:n 2 momentissa tarkoitettua korvauksesta ei ole sovittu ennen pykälän 1 momentissa tarkoitettua käyttämistä, korvaus erääntyy maksettavaksi 30 päivän kuluttua siitä, kun 46 §:ssä tarkoitettua laitetta on käytetty 47 §:n 1 momentin mukaisesti. ([14.10.2005/821](#)).

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti myös 47 §:n 3 momentissa tarkoitettuun korvaukseen ja kuvalliseen musiikkitalenteeseen. ([14.10.2005/821](#)).

Väliotsikko on kumottu L:lla [22.5.2015/607](#) ([22.5.2015/607](#)).

55 § ([8.6.1984/442](#)).

Tekijänoikeusneuvosto ([22.5.2015/607](#)).

Valtioneuvosto asettaa tekijänoikeusneuvoston, jonka tehtävänä on avustaa opetusministeriötä tekijänoikeutta koskevien asioiden käsittelyssä sekä antaa lausuntoja tämän lain soveltamisesta.

Tarkemmat säännökset tekijänoikeusneuvostosta annetaan valtioneuvoston asetuksella. ([14.10.2005/821](#)).

7 luku

Rangaistus ja korvausvelvollisuus

Väliotsikko on kumottu L:lla [22.5.2015/607](#) ([22.5.2015/607](#)).

56 § ([14.10.2005/821](#)).

Rikoslain rangaistussäännökset ([22.5.2015/607](#)).

Rangaistus tekijänoikeusrikoksesta säädetään rikoslain ([39/1889](#)) [49 luvun 1 §:ssä](#), teknisen suojauksen kiertämisestä luvun 3 §:ssä, teknisen suojauksen kiertämiskeinorikoksesta luvun 4 §:ssä ja oikeuksien sähköisten hallinnointitietojen loukkausrikoksesta luvun 5 §:ssä.

Väliotsikko on kumottu L:lla [22.5.2015/607](#) ([22.5.2015/607](#)).

56 a § (14.10.2005/821)

Tekijänoikeusrikkomus (22.5.2015/607)

Joka

1) tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta valmistaa teoksesta kappaleen tai saattaa teoksen yleisön saataviin tämän lain säännösten vastaisesti tai rikkoo 3 §:n säännöksiä moraalisisista oikeuksista,

2) muuten rikkoo sellaista tämän lain säännöstä, jolla suojataan tekijänoikeutta, taikka toimii vastoin 41 §:n 2 momentin nojalla annettua määräystä, 51 tai 52 §:n säännöstä taikka 53 §:n 1 momentissa tai 54 b §:n 1 momentissa tarkoitettua kieltoa, taikka

3) tuo maahan tai Suomen alueelle edelleen kolmanteen maahan kuljetettavaksi teoksen kappaleita, joiden hän tietää tai joita hänellä on perusteltua syytä epäillä valmistetuiksi ulkomailla sellaisissa olosuhteissa, että valmistaminen Suomessa olisi ollut rangaistavaa tämän lain mukaan,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain 49 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna tekijänoikeusrikkoksena, *tekijänoikeusrikkomuksesta* sakkoon.

Tekijänoikeusrikkomuksena ei pidetä muutaman kappaleen valmistamista yksityistä käyttöä varten sellaisesta tietokoneella luettavassa muodossa olevasta tietokoneohjelmasta tai tietokannasta, joka on julkaistu taikka jonka kappaleita on tekijän tai tietokannan valmistajan suostumuksella myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu, taikka teoksesta 11 §:n 5 momentin vastaisesti.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

56 b § (21.8.1995/1024)

Salassapitovelvollisuuden rikkominen (22.5.2015/607)

Rangaistus 26 d §:n 3 momentissa ja 26 l §:n 4 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

56 c § (14.10.2005/821)

Tietokoneohjelman suojausten poistovälineen luvaton levittäminen (22.5.2015/607)

Joka levittää yleisölle tai ansiotarkoituksessa yleisölle levittämistä varten pitää hallussaan välinettä, jonka yksinomaisena käyttötarkoituksena on tietokoneohjelmaa suojaavan teknisen apuvälineen luvaton poistaminen tai kiertäminen, on tuomittava *tietokoneohjelman suojausten poistovälineen luvattomasta levittämisestä* sakkoon.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

56 d § (24.3.1995/446)

Selvitysvelvollisuuden rikkominen (22.5.2015/607)

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo 26 d §:n 2 momentin säännöstä tai 26 k §:n 2 momentissa säädettyä selvitys- tai tiedonantovelvollisuutta, on tuomittava *tekijänoikeuslaissa säädetyn selvitysvelvollisuuden rikkomisesta* sakkoon, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

56 e § (14.10.2005/821)

Teknisen toimenpiteen loukkausrikkomus (22.5.2015/607)

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo

1) 50 a §:ssä tarkoitettua teknisen toimenpiteen kiertämisen kieltoa taikka

2) 50 b §:ssä tarkoitettua teknisen toimenpiteen kiertämiskeinojen valmistamisen tai levittämisen kieltoa,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain 49 luvun 3 §:ssä tarkoitettuna teknisen suojauksen kiertämisenä tai luvun 4 §:ssä tarkoitettuna teknisen suojauksen kiertämiskeinorikoksena, *teknisen toimenpiteen loukkauksirikkomuksesta* sakkoon.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

56 f § (14.10.2005/821)

Oikeuksien sähköisten hallinnointitietojen loukkauksirikkomus (22.5.2015/607)

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo 50 d §:n 1 momentissa tarkoitettua oikeuksien sähköisten hallinnointitietojen poistamisen tai muuttamisen kieltoa taikka mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua kieltoa levittää yleisölle tai tuoda maahan yleisölle levittämistä varten teoksen kappale tai välittää yleisölle teos siten, että oikeuksien sähköiset hallinnointitiedot on poistettu tai että niitä on muutettu, on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain 49 luvun 5 §:ssä tarkoitettuna oikeuksien hallinnointitietojen loukkauksena, *oikeuksien sähköisten hallinnointitietojen loukkauksirikkomuksesta* sakkoon, jos tekijä tietää tai hänellä on perustellusti syytä epäillä, että hänen tekonsa aiheuttaa, mahdollistaa tai salaa tässä laissa säädettyjen oikeuksien loukkauksen taikka helpottaa niiden loukkausta.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

56 g § (21.7.2006/679)

Loukkauksen kieltö (22.5.2015/607)

Jos joku loukkaa tekijänoikeutta, tuomioistuimien voi kieltää häntä jatkamasta tai toistamasta tekoa.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

57 § (14.10.2005/821)

Hyvitys ja korvaus (22.5.2015/607)

Joka vastoin tätä lakia tai 41 §:n 2 momentin nojalla annettua määräystä käyttää teosta taikka tuo maahan tai Suomen alueelle edelleen kolmanteen maahan kuljetettavaksi teoksen kappaleen, on velvollinen suorittamaan tekijälle kohtuullisen hyvityksen. Vastoin lakia tapahtuvasta teoksen kappaleen valmistamisesta yksityistä käyttöä varten on hyvitysvelvollisuus vain siinä tapauksessa, että kappaleen valmistaja on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää, että kopioitava aineisto on saatettu yleisön saataviin vastoin tätä lakia.

Jos teosta käytetään tahallisesti tai tuottamuksesta, hyvityksen lisäksi on suoritettava korvaus kaikesta muustakin menetyksestä, myös kärsimyksestä ja muusta haitasta.

Joka muutoin kuin teosta käyttämällä syyllistyy rikoslain 49 luvun 1, 3 tai 5 §:n taikka tämän lain 56 a §:n, 56 e §:n 1 kohdan tai 56 f §:n mukaan rangaistavaan teokseen, on velvollinen suorittamaan tekijälle korvauksen rikoksesta aiheutuneesta menetyksestä, kärsimyksestä ja muusta haitasta.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettu korvauksesta on lisäksi voimassa, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

58 § (14.10.2005/821)

Menettämisseuraamus (22.5.2015/607)

Jos teoksen kappale on valmistettu, tuotu maahan tai Suomen alueelle edelleen kolmanteen maahan kuljetettavaksi tai saatettu yleisön saataviin taikka sitä on muutettu vastoin tätä lakia tai 41 §:n 2 momentin nojalla annettua määräystä, 51 tai 52 §:n säännöstä tai 53 §:n 1 momentin nojalla määrättyä kieltoa taikka jos on rikottu 50 a tai 50 b §:ssä säädettyä kieltoa, tuomioistuimien voi asianomistajan tai 50 b §:ssä tarkoitettussa tapauksessa virallisen syyttäjän vaatimuksesta, sen mukaan kuin katsoo kohtuulliseksi, määrätä, että kappale sekä sen valmistukseen tarkoitettu painoladelmä, kuvalaatta, kehilö tai muu apuväline taikka laitton teknisen suojauksen kiertämiskeino on hävitettävä taikka että omaisuutta on määrättyin tavoin muutettava taikka että se on luovutettava asianomistajalle valmistamiskustannuksia vastaavasta korvauksesta taikka saatettava sellaiseksi, ettei sitä voida käyttää väärin. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan teoksen kappaleen valmistamiseen yksityistä käyttöä varten vain, jos kappaleen valmistaja on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää, että kopioitava aineisto on saatettu yleisön saataviin vastoin tätä lakia.

Jos teoksen kappale on valmistettu tai levitetty yleisölle vastoin tätä lakia taikka tuotu maahan tai Suomen alueelle 56 a §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla, ja se määrätään rangaistusmääräyksellä valtiolle menetetyksi, voidaan asianomistajan vaatimuksesta samalla määrätä, että teoksen kappale on hävitettävä. Rangaistusmääräyksellä voidaan määrätä myös 50 b §:ssä tarkoitettu teknisen toimenpiteen kiertämisväline valtiolle menetetyksi ja hävitettäväksi, jos se on valmistettu, saatettu yleisön saataviin taikka tuotu maahan yleisölle levittämistä varten tai Suomen alueelle kolmanteen maahan kuljetettavaksi vastoin 50 b §:n 1 momentin säännöksiä. ([27.8.2010/776](#))

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta siihen, joka vilpittömässä mielessä on hankkinut omaisuuden tai erityisen oikeuden omaisuuteen, eikä rakennusteokseen. Rakennusta voidaan tapauksen erityispiirteet ja olosuhteet huomioon ottaen kuitenkin määrätä muutettavaksi.

59 §

Menettämisseuraamuksen kohtuullistaminen ([22.5.2015/607](#))

Sen estämättä, mitä 58 §:n 1 momentissa on säädetty, voi oikeus, jos sanotussa momentissa tarkoitetun kappaleen taiteellisen tai taloudellisen arvon taikka muiden seikkojen perusteella harkitaan kohtuulliseksi, tehdystä vaatimuksesta antaa luvan siihen, että kappale asianomistajalle suoritettavaa erityistä korvausta vastaan saatetaan yleisön saataviin tai sitä muutoin käytetään aiottuun tarkoitukseen.

Väliotsikko on kumottu L:lla [22.5.2015/607](#) ([22.5.2015/607](#))

59 a § ([21.7.2006/679](#))

Tuomion julkistaminen ([22.5.2015/607](#))

Tuomioistuimien voi tekijänoikeuden loukkausta koskevassa riita-asiassa kantajan vaatimuksesta määrätä, että vastaajan on korvattava kustannukset, jotka kantajalle aiheutuvat siitä, että hän soveltuvin toimin julkistaa tietoja lainvoimaisesta tuomiosta, jossa vastaajan on todettu loukanneen tekijänoikeutta. Määräystä ei saa antaa, jos tietojen levittämistä on muussa laissa rajoitettu. Harkitessaan määräyksen antamista ja määräyksen sisältöä tuomioistuimen tulee ottaa huomioon julkistamisen yleinen merkitys, loukkauksen laatu ja laajuus, julkistamisesta aiheutuvat kustannukset ja muut vastaavat seikat.

Tuomioistuimien määrää vastaajan korvattavien kohtuullisten julkistamiskustannusten enimmäismäärän. Kantajalla ei ole oikeutta korvaukseen, jos tietoja tuomiosta ei ole julkistettu tuomioistuimen määräämässä ajassa lainvoimaiseksi tulleen tuomion antamisesta.

Väliotsikko on kumottu L:lla [22.5.2015/607](#) ([22.5.2015/607](#))

60 § ([21.7.2006/679](#))

Rangaistusta ja korvausvelvollisuutta koskevien säännösten soveltaminen lähioikeuksiin ([22.5.2015/607](#))

Mitä 56 a, 56 e–56 g, 57–59 ja 59 a §:ssä säädetään, sovelletaan vastaavasti oikeuteen, jota suojataan 5 luvun säännösten mukaan.

Väliotsikko on kumottu L:lla [22.5.2015/607](#) ([22.5.2015/607](#))

60 a § ([22.5.2015/607](#))

Yhteystietojen luovuttaminen

Tekijällä tai hänen edustajallaan on oikeus tuomioistuimen määräyksellä salassapitosäännösten estämättä yksittäistapauksessa saada lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjältä taikka muulta välittäjänä toimivalta palvelun tarjoajalta yhteystiedot sellaisesta teleliittymästä, josta tekijän oikeuksien suojan kannalta merkittävässä määrin saatetaan yleisön saataviin tekijänoikeudella suojattua aineistoa ilman tekijän suostumusta. Tiedot tulee antaa ilman aiheetonta viivytystä. Tietojen luovuttamista koskevan asian käsittelyssä noudatetaan oikeudenkäymiskaaren 8 lukua. Tuomioistuimien voi määrätä yhteystietojen turvaamisesta noudattaen oikeudenkäymiskaaren 7 lukua.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja yhteystietoja saaneeseen tekijään tai hänen edustajaansa sovelletaan, mitä tietoyhteiskuntakaarissa ([917/2014](#)) säädetään viestinnän luottamuksellisuudesta ja yksityisyyden suojasta, viestien ja tunnistamistietojen käsittelystä, tietoturvasta, ohjauksesta ja valvonnasta, pakkokeinoista sekä rangaistuksista.

Tässä pykälässä tarkoitetun tekijän tai hänen edustajansa on korvattava tietojen luovuttamismääräyksen täytäntöönpanosta aiheutuneet kulut sekä mahdollinen vahinko lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjälle taikka muulle välittäjänä toimivalle palvelun tarjoajalle.

60 b § (22.5.2015/607)

Kieltokanne

Tekijällä tai hänen edustajallaan on loukkauksen jatkamisen kieltämiseksi oikeus ajaa kannetta sitä vastaan, joka saattaa tekijänoikeutta loukkaavaksi väitettyä aineistoa yleisön saataviin (*väitetty loukkaaja*).

Hyväksyessään kanteen tuomioistuimen on samalla määrättävä, että aineiston saattaminen yleisön saataviin on lopetettava. Tuomioistuin voi asettaa määräyksen tehosteeksi uhkasakon.

60 c § (22.5.2015/607)

Keskeyttämismääräys

Tuomioistuin voi kieltokannetta käsitellessään tekijän tai hänen edustajansa vaatimuksesta määrätä lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjän taikka muun välittäjänä toimivan palvelun tarjoajan (*välittäjä*) sakon uhalla keskeyttämään tekijänoikeutta loukkaavaksi väitetyn aineiston saattamisen yleisön saataviin (*keskeyttämismääräys*).

Keskeyttämismääräyksen antamisen edellytyksenä on, ettei määräystä voida pitää kohtuuttomana ottaen huomioon väitetyn loukkaajan, välittäjän, aineistoa vastaanottavan henkilön ja tekijän oikeudet. Määräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä.

Tuomioistuimen on varattava sekä välittäjälle että väitetylle loukkaajalle tilaisuus tulla kuulluksi. Välittäjälle lausumapyyntö voidaan antaa tiedoksi postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen. Jos määräyksen tarkoitus saattaa muutoin vaarantua, tuomioistuin voi hakijan hakemuksesta antaa määräyksen väliaikaisena varaamatta väitetylle loukkaajalle tilaisuutta tulla kuulluksi. Väliaikainen määräys on voimassa, kunnes toisin määrätään. Väitetylle loukkaajalle on väliaikaisen määräyksen antamisen jälkeen välittömästi varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Kun väitettyä loukkaajaa on kuultu, tuomioistuimen on viipymättä päätettävä, pidetäänkö määräys voimassa vai peruutetaanko se.

Keskeyttämismääräystä koskeva asia käsitellään hakemusasiaana noudattaen, mitä [oikeudenkäymiskaaren 7 luvussa](#) säädetään turvaamistoimen määräämisestä.

Jos syytä, jonka vuoksi keskeyttämismääräys on annettu, ei enää ole, tuomioistuimen on asiaan osallisen hakemuksesta määrättävä määräys peruutettavaksi.

60 d § (22.5.2015/607)

Väliaikainen keskeyttämismääräys

Ennen kieltokanteen nostamista tuomioistuin voi tekijän tai hänen edustajansa hakemuksesta antaa keskeyttämismääräyksen väliaikaisena, jos määräyksen antamiselle on 60 c §:ssä säädetty edellytykset ja on ilmeistä, että tekijän oikeuksien toteutuminen muussa tapauksessa vakavasti vaarantuisi. Määräyksen antamisessa noudatetaan, mitä 60 c §:ssä säädetään. Väitetyn loukkaajan kuulemisen jälkeen tuomioistuimen on viipymättä päätettävä, pidetäänkö määräys voimassa vai peruutetaanko se.

Jos asian kiireellisyys sitä välttämättä vaatii, tuomioistuin voi antaa 1 momentissa tarkoitetun väliaikaisen keskeyttämismääräyksen, vaikka väitettyä loukkaajaa ei voida tunnistaa, jos:

- 1) tekijänoikeutta loukkaavaksi väitettyä aineistoa saatetaan merkittävässä määrin yleisön saataviin ilman tekijän suostumusta; tai
- 2) on ilmeistä, että tekijän oikeuksien toteutuminen muussa tapauksessa vakavasti vaarantuisi.

Hakijan on kahden kuukauden kuluessa väliaikaisen keskeyttämismääräyksen antamisesta pantava kieltokanne vireille tuomioistuimessa. Jos kieltokannetta ei sanotussa ajassa panna vireille, määräys raukeaa.

Jos 2 momentissa tarkoitetussa tilanteessa väitetty loukkaaja on jäänyt tunnistamattomaksi, hakija voi hakea 60 e §:ssä tarkoitettua estomääräystä. Jos estomääräystä on haettu kieltokanteen nostamiselle varatun ajan

kuluessa, väliaikainen määräys ei raukea.

60 e § (22.5.2015/607)

Estomääräys

Jos kieltokanteen nostaminen ei ole mahdollista sen vuoksi, että väitetty loukkaaja on tuntematon, tuomioistuimien voi tekijän tai hänen edustajansa hakemuksesta määrätä välittäjän sakon uhalla estämään tekijänoikeutta loukkaavaksi väitetyn aineiston saattamisen yleisön saataviin (*estomääräys*). Estomääräyksen antaminen edellyttää, että tekijänoikeutta loukkaavaksi väitettyä aineistoa merkittävässä määrin saatetaan yleisön saataviin ilman tekijän suostumusta tai on ilmeistä, että tekijän oikeuksien toteutuminen muussa tapauksessa vakavasti vaarantuisi.

Estomääräyksen hakijan on ilmoitettava, mitä hän on tehnyt väitetyn loukkaajan tunnistamiseksi.

Estomääräyksen antamisen edellytyksenä on, ettei määräystä voida pitää kohtuuttomana ottaen huomioon väitetyn loukkaajan, välittäjän, aineistoa vastaanottavan henkilön ja tekijän oikeudet. Määräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Välittäjälle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi estomääräystä koskevasta hakemuksesta.

Estomääräys annetaan määräajaksi, kuitenkin enintään vuodeksi kerrallaan. Estomääräyksen voimassaoloa voidaan hakemuksesta jatkaa, jos siihen on perusteltu syy. Jos syytä, jonka vuoksi estomääräys on annettu, ei enää ole, tuomioistuimen on asiaan osallisen hakemuksesta määrättävä määräys peruutettavaksi.

60 f § (22.5.2015/607)

Kulujen ja vahingon korvaaminen

Keskeyttämismääräyksen täytäntöönpanosta aiheutuneista kuluista vastaa ensisijaisesti määräyksen saanut välittäjä. Määräyksen hakijan on kuitenkin korvattava välittäjälle sekä väitetyille loukkaajalle määräyksen täytäntöönpanosta aiheutunut vahinko ja asiassa aiheutuneet kulut, jos kieltokanne hylätään tai jätetään tutkimatta taikka jos asian käsittely jätetään sillensä sen vuoksi, että kantaja on peruuttanut kanteensa tai jäänyt saapumatta tuomioistuimeen. Mitä edellä säädetään, sovelletaan myös, jos väliaikainen määräys peruutetaan 60 c §:n 3 momentin tai 60 d §:n 1 momentin nojalla tai jos se 60 d §:n 3 momentin nojalla raukeaa.

Edellä 60 d §:n 2 momentissa tarkoitettujen väliaikaisen keskeyttämismääräyksen taikka 60 e §:ssä tarkoitettujen estomääräyksen täytäntöönpanosta aiheutuneista kuluista vastaa ensisijaisesti määräyksen saanut välittäjä.

Kieltokanteen käsittelyn yhteydessä ratkaistaan asiaan osallisten vaatimuksesta se, kenen kannettavaksi lopullisesti jäävät keskeyttämis- ja estomääräyksen hakemisesta ja täytäntöönpanosta aiheutuneet kulut.

Vahinkojen ja kulujen korvaamista koskevan kanteen nostamisessa noudatetaan, mitä oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 12 §:ssä säädetään.

Keskeyttämis- tai estomääräystä koskevassa asiassa asiaan osalliset vastaavat itse oikeudenkäyntikuluistaan, jollei tuomioistuin erityisestä syystä velvoita asianosaista korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikuluja osaksi tai kokonaan.

60 g § (22.5.2015/607)

Tekijänoikeuden loukkaamisen perusteella annettavat määräykset ja lähioikeudet

Mitä 60 a–60 f §:ssä säädetään, sovelletaan myös 5 luvussa säädetyn lähioikeuden haltijaan ja hänen edustajaansa.

Väliotsikko on kumottu L:lla 22.5.2015/607 (22.5.2015/607)

61 § (31.1.2013/118)

Riita- ja hakemusasioiden oikeuspaikka (22.5.2015/607)

Tähän lakiin perustuvat riita- ja hakemusasiat käsitellään markkinaoikeudessa.

Riita- ja hakemusasioiden käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa ([100/2013](#)).

61 a § ([31.1.2013/118](#))

Rikosasioiden oikeuspaikka ([22.5.2015/607](#))

Syyte [rikoslain 49 luvun 1](#) ja 3–5 §:ssä tarkoitetusta rikoksesta sekä tämän lain 56 a–56 f §:ssä tarkoitetusta rikoksesta käsitellään oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain ([689/1997](#)) [4 luvussa](#) tarkoitetussa käräjäoikeudessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun syyteasian yhteydessä voidaan käsitellä syytteessä tarkoitetusta rikoksesta johtuva 57 §:n mukainen hyvitys- ja korvausvaatimus sekä 58 ja 59 §:n mukainen vaatimus sen estämättä, mitä 61 §:ssä säädetään.

Tuomioistuin pysyy toimivaltaisena tutkimaan 2 momentissa tarkoitetun vaatimuksen, vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa tapahtuu muutos vaatimuksen esittämisen jälkeen.

61 b § ([25.8.2016/715](#))

Tuomioistuimen asiantuntija

Käsitellessään 61 a §:ssä tarkoitettua asiaa käräjäoikeudella voi olla apunaan asiantuntijoina enintään kaksi tuomioistuinlain ([673/2016](#)) [17 luvun 10 §:n 2](#) momentissa tarkoitettua asiantuntijajäsentä.

Asiantuntijan on annettava kirjallinen lausunto käräjäoikeuden hänelle tekemistä kysymyksistä. Asiantuntijalla on oikeus tehdä kysymyksiä asianosaisille ja todistajille. Ennen asian ratkaisemista käräjäoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus lausua asiantuntijan lausunnosta.

Asiantuntijan oikeudesta palkkioon säädetään tuomioistuinlain 17 luvun 22 §:ssä.

Väliotsikko on kumottu L:lla [22.5.2015/607](#) ([22.5.2015/607](#))

62 §

Syyteoikeus ([22.5.2015/607](#))

Virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytettä muusta kuin 51 tai 52 §:ää vastaan tehdystä tekijänoikeusrikkomuksesta tai 56 e §:n 2 kohdan mukaisesta teknisen toimenpiteen loukkausrikkomuksesta, ellei asianomistaja ole ilmoittanut rikosta syytteeseen pantavaksi. ([14.10.2005/821](#))

Oikeus vaatimusten esittämiseen 3 §:n säännösten tai 41 §:n 2 momentin mukaisen määräyksen rikkomisen johdosta on aina eloon jääneellä puolisoilla, suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa olevalla sukulaisella ja sisaruksella sekä sillä, joka ottolapseksi ottamisen perusteella on vastaavassa suhteessa tekijään. Edellä 53 §:n 1 momentissa mainitun kiellon rikkomisen ilmoittaa siinä tarkoitettu viranomainen syytteeseen pantavaksi.

3 momentti on kumottu L:lla [8.6.1984/442](#). ([8.6.1984/442](#))

8 luku

Lain sovellettavuus

63 § ([31.7.1974/648](#))

Alueellinen soveltaminen ([22.5.2015/607](#))

Tämän lain tekijänoikeutta koskevia säännöksiä sovelletaan:

- 1) Suomen kansalaisen tai Suomessa vakinaisen asuinpaikan omaavan henkilön valmistamaan teokseen;
- 2) teokseen, joka ensiksi on julkaistu Suomessa tai joka ensiksi on julkaistu toisessa valtiossa ja sen jälkeen kolmenkymmenen päivän kuluessa Suomessa;
- 3) elokuvateokseen, jonka tuottajan päätoimipaikka tai vakinainen asuinpaikka on Suomessa;
- 4) Suomessa olevaan rakennukseen; sekä

5) taideteokseen, joka on osana Suomessa olevasta rakennuksesta tai joka muuten on kiinnitetty maapohjaan.

Sovellettaessa 1 momentin 3 kohdan säännöstä pidetään tuottajana, jollei muuta osoiteta, henkilöä tai yhteisöä, jonka nimi on tavanmukaisesti ilmoitettu elokuvateoksessa.

Edellä 2 b luvussa olevia säännöksiä sovelletaan Suomessa tapahtuvaan kuvataiteen teoksen jälleenmyyntiin. Jos teoksen tekijä on muun kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen eikä hänellä ole vakinaista asuinpaikkaa Euroopan talousalueella, 2 b luvun säännöksiä sovelletaan vain, jos tekijä on sellaisen valtion kansalainen, joka vastavuoroisesti soveltaa vastaavaa korvausta koskevia säännöksiä maassaan tapahtuvaan jälleenmyyntiin. Euroopan yhteisöjen komissio julkaisee luettelon näistä valtioista. Tällaisen tekijän oikeudenomistajaan sovelletaan 2 b lukua vain, jos oikeudenomistaja on komission luetteloon otetun valtion kansalainen. (5.5.2006/345)

Edellä 51–53 §:ssä olevia säännöksiä sovelletaan siitä riippumatta, kuka on luonut teoksen ja missä se on julkaistu. (24.3.1995/446)

63 a § (22.12.1995/1654)

Julkistamattoman teoksen suoja (22.5.2015/607)

Mitä 44 a §:ssä säädetään, sovelletaan Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiseen ja henkilöön, jolla on vakinainen asuinpaikka tällaisessa valtiossa, sekä oikeushenkilöön, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

64 § (24.3.1995/446)

Lähioikeuksien alueellinen soveltaminen (22.5.2015/607)

Edellä 45 §:ssä olevia säännöksiä sovelletaan, jos:

- 1) esitys tapahtuu Suomessa;
- 2) esitys on tallennettu 2 momentissa tarkoitettulle laitteelle; tai
- 3) esitys, jota ei ole tallennettu äänitteelle, sisältyy 6 momentissa tarkoitettuun lähetykseen.

Edellä 46 §:ssä olevia säännöksiä sovelletaan laitteeseen, jonka:

- 1) tuottaja on Suomen kansalainen tai suomalainen yritys taikka jonka tuottajalla on Suomessa vakinainen asuinpaikka tai toimipaikka;
- 2) ääni on tallennettu laitteelle Suomessa.

(22.5.2015/607)

Edellä 46 a §:ssä olevia säännöksiä sovelletaan laitteeseen, jonka liikkuva kuva on tallennettu laitteelle Suomessa.

Mitä 47 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan Suomessa tapahtuvaan julkiseen esitykseen, alkuperäiseen, muutoin kuin pyynnöstä tapahtuvaan yleisölle välittämiseen ja edelleen lähettämiseen, jos esityksessä, välittämisessä tai edelleen lähettämässä käytetään tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettua laitetta. (14.10.2005/821)

Mitä 47 §:n 3 momentissa säädetään, sovelletaan Suomessa tapahtuvaan julkiseen esitykseen ja muuhun kuin pyynnöstä tapahtuvaan yleisölle välittämiseen, jos esityksessä tai välittämisessä käytetään kaupallisilla merkkinöillä yleisön keskuuteen levitettyä tai välitettyä kuvallista musiikkitalennetta, johon on Suomessa tallennettu sävellysteoksen esitys. (14.10.2005/821)

Edellä 48 §:ssä olevia säännöksiä sovelletaan:

- 1) Suomessa tapahtuvaan radio- ja televisiolähettykseen; sekä

2) muualla tapahtuvaan radio- ja televisiolähetykseen, jos lähettäjän päätoimipaikka on Suomessa.

Tämän lain 49 §:n 1 momentin 1 kohdan säännöksiä sovelletaan työhön, joka on ensiksi julkaistu Suomessa. Lain 49 §:n 1 momentin 2 kohdan säännöksiä sovelletaan työhön, jonka valmistanut henkilö on Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen tai jonka valmistajalla on vakinainen asuinpaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Lain 49 §:n 1 momentin 2 kohdan säännöksiä sovelletaan myös työhön, jonka valmistaja on Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön mukaisesti perustettu yhtiö tai elinkeinonharjoittaja, jonka kotipaikka, keskushallinto tai pääasiallinen toimipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Jos tällaisella yhtiöllä tai elinkeinonharjoittajalla on ainoastaan kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, sovelletaan 49 §:n 1 momentin 2 kohdan säännöksiä vain, jos sen toimilla on todellinen ja jatkuva yhteys Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion talouteen. (3.4.1998/250).

Mitä 63 §:n 1 momentin 1, 2 ja 5 kohdassa säädetään teoksesta, sovelletaan vastaavasti 49 a §:ssä tarkoitettuun valokuvaan.

Edellä 50 §:ssä olevia säännöksiä sovelletaan sanomalehtitiedotukseen, joka on vastaanotettu Suomessa.

64 a § (24.3.1995/446)
Satelliittivälitys (22.5.2015/607)

Kun tämän lain mukaan suojattua teosta kuljettavat yleisön vastaanotettavaksi tarkoitetut ohjelmasignaalit saatetaan Suomessa lähettäjäyrityksen valvonnassa ja vastuulla satelliittiin johtavaan ja maata kohti palaavaan katkeamattomaan välitysketjuun, sovelletaan tähän satelliittivälitykseen yleisölle 2 §:n säännöksiä yleisön saataviin saattamisesta ja muita tämän lain radio- ja televisiolähetystyksiä koskevia säännöksiä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu satelliittivälitys yleisölle tapahtuu sellaisessa Euroopan talousalueen ulkopuolella olevassa valtiossa, jonka lainsäädännön suojataso ei vastaa tiettyjen satelliitin välityksellä tapahtuvaan yleisradiointiin ja kaapeleitse tapahtuvaan edelleen lähettämiseen sovellettavia tekijänoikeutta sekä lähioikeuksia koskevien sääntöjen yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin (93/83/ETY) 2 luvussa säädettyä suojatasoa ja

1) signaalit lähetetään kohti satelliittia Suomessa sijaitsevalta lähetysasemalta tai

2) tapauksessa, jossa ei käytetä Suomessa sijaitsevaa lähetysasemaa, Suomeen sijoittautunut lähettäjäyritys on antanut välityksen toisten tehtäväksi,

katsotaan satelliittivälityksen yleisölle tapahtuvan Suomessa. Siihen sovelletaan 2 §:n säännöksiä yleisön saataviin saattamisesta ja muita tämän lain radio- ja televisiolähetystyksiä koskevia säännöksiä.

64 b § (14.10.2005/821)
Teknisiä toimenpiteitä ja sähköisiä hallinnointitietoja koskevien säännösten soveltaminen (22.5.2015/607)

Edellä 50 a, 50 b ja 50 d §:ssä säädettyjä kieltoja sovelletaan Suomessa tapahtuvaan, mainituissa pykälissä tarkoitettuun menettelyyn.

Mitä 50 c §:ssä säädetään, sovelletaan teosten käyttämiseen Suomessa.

65 §
Vastavuoroisuus (22.5.2015/607)

Tasavallan presidentti voi, vastavuoroisuuden ehdolla, antaa määräyksiä tämän lain soveltamisesta toiseen maahan nähden, samoin kuin teokseen, jonka kansainvälinen järjestö on ensiksi julkaissut, ja julkaisemattomaan teokseen, jonka julkaisemiseen sellaisella järjestöllä on oikeus.

66 §
Lain soveltaminen ennen lain voimaantuloa valmistuneeseen teokseen (22.5.2015/607)

Tätä lakia on, ottaen huomioon mitä 67–71 §:ssä sanotaan, sovellettava myös kirjalliseen ja taiteelliseen teokseen, joka on valmistunut ennen lain voimaantuloa.

67 §**Ennen lain voimaantuloa valmistetut teoskappaleet (22.5.2015/607)**

Aikaisemman lain nojalla valmistettuja teoksen kappaleita saa vapaasti levittää ja näyttää. Sävellysteosten nuottien vuokraamiseen ja oikeuteen tietyn maksun määräämiseen asetuksella on kuitenkin sovellettava, mitä 23 §:ssä on säädetty.

68 §**Ennen lain voimaantuloa valmistettujen apuvälineiden käyttäminen (22.5.2015/607)**

Painoladelmaa, kuvalaattaa, kehilöä ja muuta apuvälinettä, joka aikaisemman lain nojalla on valmistettu tietyn teoksen monistamista varten, saa vapaasti käyttää tarkoitukseensa vuoden 1962 loppuun sen estämättä, mitä tässä laissa on säädetty. Tämän nojalla valmistettuun kappaleeseen sovellettakoon vastaavasti, mitä 67 §:ssä on sanottu.

69 §**Ennen lain voimaantuloa julkaistujen teosten tekijänoikeus (22.5.2015/607)**

Sanomalehteen, aikakauskirjaan tai muuhun teokseen, jonka muodostavat eri avustajien itsenäiset avustukset ja joka on julkaistu ennen tämän lain voimaan tuloa, kuuluu 5 §:ssä tarkoitettu tekijänoikeus julkaisijalle ja suoja-aika luetaan 44 §:n mukaan.

70 §**Ennen lain voimaantuloa tehty tekijänoikeuden luovutussopimus (22.5.2015/607)**

Ennen tämän lain voimaan tuloa tekijänoikeuden luovuttamisesta tehtyyn sopimukseen on sovellettava aikaisempaa lakia, kuitenkin niin, että sellaisenkin sopimuksen suhteen on noudatettava, mitä 29 §:ssä on sanottu.

Erioikeudet ja kiellot, jotka tämän lain voimaan tullessa ovat noudatettavina, jäävät edelleenkin voimaan.

71 §**Ennen lain voimaantuloa tapahtuneet taideteosten luovutukset (22.5.2015/607)**

Milloin tekijä ennen tämän lain voimaantuloa on luovuttanut taideteoksen tai tehnyt tilauksesta piirustuksen, on hänen oikeutensa luovuttaa toiselle saman taideteoksen kaksoiskappale tai valmistaa teos toiselle saman piirustuksen mukaan sovellettava, mitä aikaisemmassa laissa siitä on säädetty. Tekijän oikeudesta ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn muutokuvaan noudatettakoon myös aikaisempaa lakia.

72 §**Eräiden voimaantulosäännösten soveltaminen lähioikeuksiin (22.5.2015/607)**

Mitä 66–68 §:ssä säädetään, sovelletaan vastaavasti oikeuteen, jota suojataan 5 luvussa olevan säännöksen mukaan. (22.12.1995/1654)

Jos 45 §:ssä tarkoitettu sopimus laitteeseen ottamisesta on tehty ennen tämän lain voimaan tuloa, on vastaavasti sovellettava, mitä 70 §:n 1 momentissa on sanottu.

73 §**Voimaantulo (22.5.2015/607)**

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1961. Sillä kumotaan tekijänoikeudesta henkisiin tuotteisiin 3 päivänä kesäkuuta 1927 annettu laki (174/27) sekä kirjailijan ja taiteilijan oikeudesta työnsä tuotteisiin 15 päivänä maaliskuuta 1880 annetun asetuksen (8/80) 28 §.

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

23.8.1971/669:

31.7.1974/648:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1974.

19.12.1980/897:

Tämä laki tulee voimaan 29 päivänä joulukuuta 1980.

17.12.1982/960:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1983. Sitä sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa tekijänoikeuden luovutuksesta tehtyihin sopimuksiin

HE 247/81, lvk.miet. 6/82, svk.miet. 136/82

8.6.1984/442:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä kesäkuuta 1984.

HE 32/84, toisen lvk.miet. 3/84, svk.miet. 58/84

27.7.1984/578:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1984.

HE 44/83, sivvk.miet. 6/84, svk.miet. 78/84

24.1.1986/54:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1986.

HE 235/85, toisen lvk.miet. 7/85, svk.miet. 227/85

14.3.1987/309:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1987.

HE 16/86, LiV.miet. 6/86, svk.miet. 239/86

11.1.1991/34:

Tämä laki tulee voimaan 16 päivänä tammikuuta 1991.

Tämän lain 23 §:n 2 momenttia ei sovelleta ennen tämän lain voimaantuloa luotuun tietokoneohjelmaan siltä osin kuin kysymys on tietokoneohjelman lainaamisesta yleisölle. Muilta osin tämän lain soveltamisesta ennen tämän lain voimaantuloa luotuun tietokoneohjelmaan säädetään erikseen. (7.5.1993/419).

Esittävän taiteilijan kirjallisen tai taiteellisen teoksen esitys, laite, jolle ääni on otettu, sekä radio- tai televisiolähetys, joka on tallennettu tai lähetetty 1 päivän syyskuuta 1961 jälkeen, on suojattu siten kuin tässä laissa säädetään.

Joka on ryhtynyt toimenpiteisiin sellaisen esityksen, äänitteen tai radio- tai televisiolähettyksen, jonka suoja on lakannut ennen tämän lain voimaantuloa, käyttämiseksi tekijänoikeuslain 45, 46 tai 48 §:ssä tarkoitetulla tavalla, saa 3 momentin säännösten estämättä käyttää mainittua suoritusta kahden vuoden ajan sen kalenterivuoden päättymisestä, jona tämä laki tuli voimaan.

Jos tämän lain voimaan tullessa suojaa nauttivan tekijänoikeuslain 49 §:ssä tarkoitetun työn valmistamisvuoden päättymisestä on kulunut 15 vuotta, suoja lakkaa tämän lain tullessa voimaan.

HE 161/90, toisen lvk.miet. 16/90, svk.miet. 287/90

7.5.1993/418:

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana. Lain 23 §:n 3 momentti tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1993. (L 418/1993 tuli A:n 1395/1993 mukaisesti voimaan 1.1.1994.)

Tätä lakia sovelletaan myös sellaiseen tietokoneohjelmaan, joka on luotu ennen tämän lain voimaantuloa. Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin toimiin ja hankittuihin oikeuksiin sovelletaan kuitenkin tämän lain

voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Mitä 2 momentissa säädetään, koskee tämän lain voimaan tultua myös tekijänoikeuslain muuttamisesta 11 päivänä tammikuuta 1991 annetun lain (34/91) tietokoneohjelmia koskevien säännösten soveltamista, lukuun ottamatta säännöksiä tietokoneohjelmien lainaamisesta yleisölle.

HE 211/92, SiVM 2/93

7.5.1993/419:

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

HE 211/92, SiVM 2/93

16.12.1994/1254:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.

HE 278/94, SiVM 13/94

24.3.1995/446:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1995.

Tätä lakia sovelletaan myös sellaisiin teoksiin sekä 45, 46, 48 ja 49 a §:ssä tarkoitettuihin suojan kohteisiin, jotka on luotu, tallennettu tai valmistettu ennen tämän lain voimaantuloa ja jotka ovat edelleen suojattuja. Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin toimiin ja hankittuihin oikeuksiin sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Esittävän taiteilijan ennen tämän lain voimaantuloa elokuvaamisesta tai äänen tallentamisesta tekemä sopimus kattaa oikeuden levittää elokuvan ja äänitteen kappaleita yleisön keskuuteen, jollei toisin ole sovittu.

Äänitteen tuottajan ennen tämän lain voimaantuloa tekemä sopimus äänitteen sisällyttämisestä elokuvaan kattaa oikeuden levittää elokuvan kappaleita yleisön keskuuteen, jollei toisin ole sovittu.

Tämän lain 25 f §:n ja 64 a §:n säännöksiä sovelletaan ennen lain voimaantuloa teosten ja esitysten yleisradioinnista satelliitin välityksellä tehtyihin sopimuksiin 1 päivästä tammikuuta 2000.

HE 287/94, SiVM 31/94, Neuvoston direktiivi 92/100/ETY; EYVL N:o L 346, 27.11.1992, s. 61.; neuvoston direktiivi 93/83/ETY; EYVL N:o L 248, 6.10.1993, s.15

21.4.1995/715:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

HE 94/93, LaVM 22/94, SuVM 10/94

21.8.1995/1024:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

Tällä lailla kumotaan tekijänoikeuslain muuttamisesta 21 päivänä huhtikuuta 1995 annetun lain (715/95) 56 a §:n 1 momentti ja 56 b §.

HE 42/95, LaVM 2/95

22.12.1995/1654:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996.

Lakia sovelletaan myös teoksiin, jotka on luotu ennen tämän lain voimaantuloa.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin ja hankittuihin oikeuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Teoksen kappaleita, jotka on valmistettu ennen tämän lain voimaantuloa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti, saa edelleen levittää ja näyttää julkisesti. Lain 19 §:n 2–4 momentin ja 2 b luvun säännöksiä sovelletaan kuitenkin myös ennen tämän lain voimaantuloa valmistettuihin kappaleisiin.

Joka on ennen tämän lain voimaantuloa valmistamalla kappaleita teoksesta tai saattamalla teosta yleisön saataville tavalla, joka on vaatinut olennaisia toimenpiteitä, ryhtynyt käyttämään sellaista teosta, jonka suoja on lakannut ennen tämän lain voimaantuloa, saa tämän lain säännösten estämättä saattaa aloitetun käytön loppuun tavanomaisessa ja käytön kannalta tarpeellisessa laajuudessa 1 päivään tammikuuta 2003 mennessä. Mitä edellä säädetään aloitetun käytön loppuun saattamisesta, koskee myös sitä, joka on vastaavissa olosuhteissa ryhtynyt olennaisiin toimenpiteisiin valmistukseksi teoksesta kappaleita tai saattaakseen teosta yleisön saataviin. Näiden säännösten perusteella valmistettuja kappaleita saa edelleen levittää ja näyttää julkisesti. Niihin sovelletaan kuitenkin lain 19 §:n 2–4 momentin ja 2 b luvun säännöksiä.

Jos teos sisältyy tallenteeseen, jonka lähettäjäyritys on suojan lakattua tallentanut nimenomaan käytettäväksi radio- tai televisiolähetyksissä, ja jos tallennus on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, saadaan teosta edelleen käyttää lähetyksissä tämän lain säännösten estämättä 1 päivään tammikuuta 2003 asti. Tämä koskee julkisen esittämisen osalta myös teoksia, jotka on otettu elokuvaa sisältävään tallenteeseen.

Mitä edellä 2–6 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti lain 45, 46, 46 a ja 48 §:ssä tarkoitettuihin suojan kohteisiin.

Mitä edellä 2–6 momentissa säädetään, sovelletaan

1) teoksiin, joiden alkuperämaa on Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio,

2) edellä 7 momentissa tarkoitettuihin suojan kohteisiin, jotka ovat peräisin Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta ja joiden suojasta Suomessa on erikseen säädetty, sekä

3) Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyviä näkökohtia koskevan liitesopimuksen (SopS 5/95) 14 artiklan 1, 2 ja 4 kappaleiden mukaisiin äänitteitä koskeviin oikeuksiin siten kuin sanotun artiklan 6 kappaleessa on määrätty.

Muihin kuin edellä 8 momentissa tarkoitettuihin teoksiin ja muihin suojan kohteisiin tätä lakia sovelletaan ainoastaan, mikäli ne ovat suojattuja tämän lain voimaan tullessa.

HE 8/95, SiVM 13/95, EV 162/95 Neuvoston direktiivi 93/98/ETY; EYVL N:o L 290, 24.11.1993, s. 9
25.4.1997/365:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä toukokuuta 1997.

HE 185/1996, SiVM 1/1997, EV 20/1997

31.10.1997/967:

Tämä laki tulee voimaan 10 päivänä marraskuuta 1997.

Lakia sovelletaan myös sellaisiin teoksiin, jotka on luotu ennen lain voimaantuloa ja jotka ovat edelleen suojattuja.

Ennen lain voimaantuloa tehtyihin toimiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Lain 29 a §:ää sovelletaan aikaisintaan 19 päivänä marraskuuta 1992 tehtyihin sopimuksiin. Ennen 1 päivää heinäkuuta 1994 tehtyjen sopimusten osalta oikeus korvaukseen on kuitenkin vain, jos tekijä on tehnyt tätä koskevan vaatimuksen ennen 1 päivää tammikuuta 1997.

Mitä 2–4 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti esittäviin taiteilijoihin ja 45 §:ssä tarkoitettuihin suojan kohteisiin.

HE 43/1997, SiVM 17/1997, EV 126/1997, Neuvoston direktiivi 92/100/ETY; EYVL N:o L 346, 27.11.1992, s. 61

3.4.1998/250:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä huhtikuuta 1998.

Lakia sovelletaan myös teoksiin, jotka on luotu ennen lain voimaantuloa, ja lain 49 §:ssä tarkoitettuihin suojan kohteisiin, jotka on valmistettu ennen lain voimaantuloa.

Lain 49 §:ssä tarkoitettujen suojan kohteet, jotka on valmistettu 31 päivän joulukuuta 1982 jälkeen, ovat suojattuja 1 päivään tammikuuta 2013.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin toimiin sekä hankittuihin oikeuksiin ja tehtyihin sopimuksiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Lain 49 §:ssä tarkoitettujen suojan kohteiden kappaleita, jotka on valmistettu ennen tämän lain voimaantuloa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti, saa edelleenkin levittää ja näyttää julkisesti. Tekijänoikeuslain 19 §:n 2 momentin säännöksiä sovelletaan kuitenkin tämän lain 49 §:n 3 momentin mukaisesti myös suojan kohteiden kappaleisiin, jotka on valmistettu ennen tämän lain voimaantuloa.

Joka on ennen tämän lain voimaantuloa valmistamalla kappaleita sellaisesta 49 §:ssä tarkoitettusta suojan kohteesta, joka ei ollut suojattu ennen tämän lain voimaantuloa, tai saattamalla sellaista yleisön saataviin tavalla, joka on vaatinut olennaisia toimenpiteitä, ryhtynyt käyttämään sellaista suojan kohdetta, saa lain säännösten estämättä saattaa aloitetun käytön loppuun tavanomaisessa ja käytön kannalta tarpeellisessa laajuudessa vuoden 1999 loppuun mennessä. Mitä edellä säädetään aloitetun käytön loppuun saattamisesta, koskee myös sitä, joka on vastaavissa olosuhteissa ryhtynyt olennaisiin toimenpiteisiin valmistukseen suojan kohteesta kappaleita tai saattaakseen sitä yleisön saataviin. Näiden säännösten perusteella valmistettuja kappaleita saa edelleenkin levittää ja näyttää julkisesti. Niihin sovelletaan kuitenkin tekijänoikeuslain 19 §:n 2 momentin säännöksiä tämän lain 49 §:n 3 momentin mukaisesti.

HE 170/1997, SiVM 2/1998, EV 15/1998

9.10.1998/748:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Toimenpiteisiin tämän lain täytäntöönpanemiseksi voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa.

HE 34/1998, SuVM 3/1998, LiVM 6/1998, EV 87/1998

23.5.2003/398:

Tämä laki tulee voimaan 25 päivänä heinäkuuta 2003.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

HE 112/2002, LiVM 26/2002, EV 272/2002, Puitedirektiivi 2002/21/EY; EYVL N:o L 108, Valtuutusdirektiivi 2002/20/EY; EYVL N:o L 108, Käyttöoikeusdirektiivi 2002/19/EY; EYVL N:o L 108, Yleispalveludirektiivi 2002/22/EY; EYVL N:o L 108

14.10.2005/821:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006. Lain 13 ja 13 a §, 14 §:n 1 momentti, 16 d §, 25 a §:n 2 momentti, 25 f §:n 3 momentti, 25 g, 25 h, 26, 26 a, 26 b, 26 e ja 26 h § tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007 ja 16 b §:n 1 momentin 2 kohta, 16 c §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta ja 16 c §:n 3 momentti valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Tätä lakia sovelletaan myös sellaisiin teoksiin sekä 45, 46, 46 a, 48, 49 ja 49 a §:ssä tarkoitettuihin suojan kohteisiin, jotka on luotu, tallennettu tai valmistettu ennen tämän lain voimaantuloa ja jotka ovat edelleen suojattuja.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin toimiin sekä hankittuihin oikeuksiin ja tehtyihin sopimuksiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain 19 §:n 1 momenttia sovelletaan sellaisiin teosten kappaleisiin sekä lain 49 ja 49 a §:n mukaisten suojan kohteiden kappaleisiin, jotka on tekijän tai 49 tai 49 a §:ssä tarkoitettujen oikeuden haltijan suostumuksella ensimmäisen kerran myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu Euroopan talousalueella tämän lain voimaantulon jälkeen.

Tämän lain 49 a §:ssä tarkoitettujen suojan kohteiden kappaleita, jotka on valmistettu ennen tämän lain voimaantuloa ja jotka ovat suojattuja tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti, saa edelleenkin levittää tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

HE 28/2004, SuVM 1/2005, SiVM 6/2005, EV 100/2005, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/29/EY (32001L0029); EYVL N:o L 167, 22.6.2001, s. 10
5.5.2006/345:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2006.

Tätä lakia sovelletaan myös ennen tämän lain voimaantuloa luotujen, edelleen suojattujen teosten jälleenmyyntiin.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin toimiin sekä hankittuihin oikeuksiin ja tehtyihin sopimuksiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

HE 111/2005, SiVM 2/2006, EV 32/2006, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/84/EY (32001L0084); EYVL N:o L 272, 13.10.2001, s. 32

21.7.2006/679:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2006.

Riita-asiaan, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain 56 g ja 59 a §:n sijasta tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain 60 ja 60 c §:ää sovelletaan myös riita-asiaan, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa. Siltä osalta kuin 60 § koskee 56 g ja 59 a §:n soveltamista sitä sovelletaan kuitenkin siten kuin 2 momentissa 56 g ja 59 a §:n soveltamisesta säädetään.

HE 26/2006, LaVM 6/2006, EV 67/2006

22.12.2006/1228:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Korvausta yleisistä kirjastoista tapahtuvasta lainaamisesta voidaan vaatia vain lain voimaantulon jälkeen tapahtuvasta lainaamisesta.

HE 126/2006, SiVM 15/2006, EV 226/2006

28.12.2007/1436:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

HE 68/2007, SiVM 11/2007, EV 124/2007

31.10.2008/663:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 76/2008, SiVM 3/2008, EV 86/2008
22.12.2009/1442:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 161/2009, HaVM 18/2009, EV 205/2009

30.4.2010/307:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

HE 87/2009, LiVM 2/2010, EV 30/2010, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/65/EY; EYVL N:o 332/2007, 18.12.2007, s. 27

27.8.2010/776:

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Tämä laki on voimassa L:n 983/2016 mukaisesti 1.12.2016 alkaen.

HE 94/2009, LaVM 9/2010, EV 84/2010

31.1.2013/118:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2013.

Riita-, hakemus- ja rikosasia, joka on tullut käräjäoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

HE 124/2012, LaVM 15/2012, EV 158/2012

13.9.2013/674:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

HE 48/2013, SiVM 2/2013, EV 87/2013

8.11.2013/763:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä marraskuuta 2013. Lain 16 f § tulee kuitenkin voimaan 29 päivänä lokakuuta 2014.

Lain 43 §:n 2 momenttia sovelletaan myös sanoitettuihin sävellysteoksiin, jotka on luotu ennen tämän lain voimaantuloa, jos niiden sävellys tai sanoitus on edelleen suojattu tämän lain tullessa voimaan.

Tätä lakia sovelletaan myös sellaisiin äänitallenteille tallennettuihin esityksiin ja äänitallenteisiin, jotka on tallennettu ennen tämän lain voimaantuloa ja jotka ovat lain voimaan tullessa edelleen suojattuja.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin toimiin, hankittuihin oikeuksiin ja tehtyihin sopimuksiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Äänitallenteen tuottajan esittävältä taiteilijalta

ennen tämän lain voimaantuloa hankkimiin oikeuksiin ja niitä koskeviin sopimuksiin sovelletaan lisäksi 46 b–46 d §:n säännöksiä.

Lain 19 §:n 4 momenttia sovelletaan kuitenkin myös ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin lainauskorvausoikeuden luovutuksiin. Ennen tämän lain voimaantuloa tehdyn lainauskorvausoikeuden luovutuksen perusteella muille kuin tekijälle tai tekijän perillisille maksettuja lainauskorvauksia ei tarvitse palauttaa.

Sanoitetun sävellysteoksen kappaleita, jotka on valmistettu ennen tämän lain voimaantuloa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti, saa edelleen levittää.

Ellei esittävän taiteilijan ja äänitallenteen tuottajan välisessä oikeuksien luovutussovituksessa ole toisin sovittu, sopimuksen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, katsotaan olevan voimassa koko sen ajan, jonka esittävän taiteilijan tämän lain mukainen suoja on voimassa.

HE 73/2013, SiVM 6/2013, EV 120/2013, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/77/EU (32011L0077); EUVL L 265, 11.10.2011, s. 1
19.12.2014/1171:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

Lain 26 a §:n 2 momentissa tarkoitetun tutkimuksen tulokset otetaan ensimmäisen kerran huomioon valmisteltaessa valtion vuoden 2017 talousarvioesitystä.

Tällä lailla kumottuja 26 c–26 f ja 26 h §:ää sovelletaan kuitenkin vuonna 2014 kerättyyn maksuun ja sen maksamiseen hyvityksenä tekijöille.

Kumotussa 26 e §:ssä tarkoitettua suoritettua maksua vastaavaa palautusta voidaan hakea kumotussa 26 b §:ssä tarkoitelta järjestykseltä 31 päivään maaliskuuta 2015.

HE 249/2014, SiVM 14/2014, EV 239/2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/29/EY (32001L0029); EYVL N:o L 167, 22.6.2001, s. 10

22.5.2015/607:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2015.

Lain 60 c ja 60 d §:ssä tarkoitettu hakemusasia, joka on tullut markkinaoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

HE 181/2014, SiVM 26/2014, LaVL 22/2014, EV 336/2014

22.5.2015/608:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2015.

Ennen tämän lain voimaantuloa tapahtuneeseen edelleen lähettämiseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

HE 305/2014, SiVM 27/2014, PeVL 64/2014, EV 343/2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/29/EY (32001L0029); EYVL L 167, 22.6.2001, s. 10, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/115/EY (32006L0115); EUVL L 376, 27.12.2006, s. 28

25.8.2016/715:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

HE 7/2016, LaVM 8/2016, EV 99/2016

18.11.2016/972:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Korvausta korkeakoulukirjastoista tapahtuvasta lainaamisesta voidaan suorittaa vain lain voimaantulon jälkeen tapahtuvasta lainaamisesta.

HE 102/2016, SiVM 10/2016, EV 121/2016, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/115/EY (32006L0115); EUVL L 376, 27.12.2006, s. 28

9.11.2018/849:

Tämä laki tulee voimaan 12 päivänä marraskuuta 2018.

Teoksen kappaleen, joka on valmistettu ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti, saa saattaa lukemisesteisen käytettäväksi tai toisen valtuutetun yhteisön saataviin Suomessa tai muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa 17 b §:n 3 momentissa säädetyn mukaisesti.

HE 92/2018, SiVM 7/2018, EV 90/2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1564 (32017L1564); EUVL L 242, 20.9.2017, s. 6, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1563 (32017R1563); EUVL L 242, 20.9.2017, s. 1

[Finlex](#) › [Lainsäädäntö](#) › [Ajantasainen lainsäädäntö](#) › [Vuosi 1961](#) › 8.7.1961/404

Finlex ® on oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton Internet-palvelu.

Finlexin sisällön tuottaa ja sitä ylläpitää Edita Publishing Oy. Oikeusministeriö tai Edita eivät vastaa tietokantojen sisällössä mahdollisesti esiintyvistä virheistä, niiden käytöstä käyttäjälle aiheutuvista välittömistä tai välillisistä vahingoista tai Internet-tietoverkossa esiintyvistä käyttökatkoista tai muista häiriöistä.